

SPRAWOZDANIE

z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie za 2013 r.

Pomoc społeczna umożliwia przewyższanie trudnych sytuacji życiowych tym, którzy nie są w stanie sami ich pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Wspiera ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Zmieniająca się pod koniec lat osiemdziesiątych ubiegłego wieku sytuacja społeczno-gospodarcza, zmiany na rynku pracy oraz ulegająca ewolucji wizja pomocy społecznej, widoczna m.in. w przepisach prawa, stawiają przed Ośrodkami Pomocy Społecznej nowe wyzwania. Wszystkie instytucje pomocowe, a w szczególności Ośrodki, muszą sprostać rosnącym wymaganiom i oczekiwaniom. Jednak nowa rzeczywistość daje zarazem nowe możliwości, a ponadto wskazuje i wytycza kierunki rozwoju instytucji pomocy społecznej. Wymusza też konieczność przyjęcia nowych rozwiązań organizacyjnych, poszerzanie i aktualizowanie dotychczasowej oferty wsparcia, realizację nowych przedsięwzięć, przy wykorzystaniu posiadanych przez Ośrodek zasobów, w szczególności kadrowych czy lokalowych. Wskazuje też na potrzebę zacieśnienia współpracy z różnymi podmiotami z otoczenia Ośrodka. Współpraca ta może przybierać różny kształt i prowadzić do zawierania umów o współpracy, tworzenia partnerstw, wspólnego aplikowania o środki zewnętrzne oraz realizowania wspólnych zadań.

Warto podkreślić, że rosnące wymagania wobec instytucji pomocowych nie zawsze idą w parze ze wzrostem ilości środków z budżetu Państwa czy samorządu. Zatem konieczność realizacji nowych zadań, uruchamiania inicjatyw, projektów i programów często równoznaczna jest z koniecznością pozyskiwania środków z innych, niż wymienione źródła.

Zadania pomocy społecznej na terenie miasta Iława realizowane są przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy organów administracji rządowej i samorządowej, organizacji pozarządowych, innych instytucji i kościołów oraz osób fizycznych i prawnych.

Główna siedziba Ośrodka położona jest przy ul. Grunwaldzkiej 6A, gdzie działa administracja Ośrodka, w skład której wchodzi:

- a) Dział Pomocy Środowiskowej
- b) Dział Pomocy Instytucjonalnej
- c) Dział finansowo – księgowy i zamówień publicznych
- d) Kadry
- e) Dział świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych i dodatków mieszkaniowych
- f) Radcy prawni.

W budynku tym znajduje się również Dzienny Dom Pomocy Społecznej (dla osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych) z zapleczem kuchennym, stołówką, świetlicą, pralnią, salą rehabilitacyjną oraz łazienkami z kabinami natryskowymi.

Ma tutaj swoją siedzibę Stowarzyszenie Na Rzecz Pomocy Społecznej. Obok obiektu mieszczą się dwa garaże będące na stanie Ośrodka, a w nich dwa samochody:

- ❖ Renault Trafic (rocznik 2006) przystosowany do przewozu osób niepełnosprawnych, w tym również osób poruszających się na wózkach inwalidzkich,

- ❖ Renault Kangoo (rocznik 2003) przeznaczony do dowozu gorących posiłków do miejsca zamieszkania podopiecznych oraz innych potrzeb Ośrodka.
- ❖ Ośrodek posiada również trzeci samochód: Daewoo Lanos (rok produkcji 2002), który z dniem 1 stycznia 2008r. razem z wyposażeniem Stacji Socjalnej Johannitów, został przekazany Gminie Miejskiej Iława na mocy zawartej umowy partnerskiej pomiędzy Miastem Iława a Pruskim Stowarzyszeniem Zakonu Johannitów.

Poza tym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie posiada obiekt przy ul. Obrońców Westerplatte 5, w którym zlokalizowane są:

- a) Świetlica środowiskowa „Mopsik” dla dzieci pochodzących z rodzin problemowych,
- b) Punkt Interwencji Kryzysowej dla osób i rodzin będących ofiarami przemocy lub innej sytuacji kryzysowej,
- c) Klub Integracji Społecznej dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- d) Młodzieżowy Klub Integracji Społecznej dla młodzieży ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych wymagających wsparcia,
- e) Stacja Socjalna Johannitów i Miasta Iławy,
- f) Organizacje pozarządowe takie jak:
 - ❖ Zarząd Rejonowy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Iławie, który prowadzi magazyn rzeczy nowych i używanych przekazywanych do nieodpłatnego rozdawnictwa,
 - ❖ Zarząd Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Iławie – m. in. szkolenia, krwiodawstwo, magazyn rzeczy używanych przekazywanych do nieodpłatnego rozdawnictwa,
 - ❖ Polski Związek Niewidomych Koło w Iławie – m.in. dystrybucja żywności z Banku Żywności w Olsztynie, udzielanie zapomóg pieniężnych oraz innego wsparcia swoim członkom i ich rodzinom, spotkania integracyjne,
 - ❖ Polskie Stowarzyszenie Diabetyków, Koło Miejskie w Iławie,
 - ❖ Biuro Pełnomocnika Stowarzyszenia Polaków Poszkodowanych przez III Rzeszę,
 - ❖ Związek Sybiraków, Koło Terenowe w Iławie,
 - ❖ Związek Inwalidów Wojennych RP.

Stan zatrudnienia w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie na dzień 31 grudnia 2013 r. wynosił **89 osób (85,50 etatu)**, w tym:

	Liczba osób	W przeliczeniu na pełne etaty
❖ Dzienny Dom Pomocy Społecznej	10	10,00
❖ Ośrodek Wsparcia realizujący zadania pomocy społecznej wynikające z potrzeb gminy (w tym Młodzieżowy Klub Integracji Społecznej i Świetlica Środowiskowa „Mopsik”)	6	4,50
❖ Klub Integracji Społecznej	1	1,00
❖ Usługi opiekuńcze, fizjoterapeutyczne i specjalistyczne opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	29	28,00
❖ Dodatki mieszkaniowe	2	2,00
❖ Świadczenia rodzinne i fundusz aliment.	6	6,00
❖ Kadra socjalna	17	17,00
❖ Pozostali	16	15,00

❖	Zatrudnienie na zastępstwo za pracownika socjalnego i kucharkę.	2	2,00
---	---	---	------

W tym w ramach realizacji zadań zleconych z budżetu państwa sfinansowane było wynagrodzenie **9 osób (9 etatów)**:

❖	opiekunki specjalistyczne (realizujące usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi)	2	2,00
❖	pracownicy sekcji świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych	6	6,00
❖	obsługa finansowa świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych	1	1,00

W minionym roku poprzez zawarcie umów z Powiatowym Urzędem Pracy w Iławie w Ośrodku zostały zatrudnione osoby bezrobotne w ramach:

- ❖ prac interwencyjnych – 2 osoby (2,0 etaty) od 1.03.13 r. do 28.02.14 r.,
- ❖ staży absolwenckich – 2 osoby (2,0 etaty) od 2.01.13 r. do 28.06.13 r.,
- ❖ prac społecznie użytecznych – na **9** stanowisk pracy w MOPS (po 2 godziny dziennie) od 1.03.13 r. do 30.11.13 r. zostało zawarte porozumienie pomiędzy Gminą Miejską Iława a Starostą Powiatowym, w imieniu którego działał dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Iławie. Natomiast ogółem skierowanych do pracy w MOPS było **11** osób, z czego **2** osoby w trakcie realizacji prac społecznie użytecznych podjęły pracę na umowę o pracę w innej instytucji, a ich miejsce zajęły kolejne dwie osoby.

Teren miasta podzielony był na 17 rejonów opiekuńczych. Tym samym spełniony jest wymóg ustawy o pomocy społecznej (art. 110 ust. 11), który nakłada na ośrodek pomocy społecznej obowiązek zatrudniania pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku **jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców. Wymóg ten musiał być również spełniony przez Ośrodek w związku z realizacją od 2008 r. projektu systemowego p.n. „Masz Okazję – Pomóż Sobie” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.**

Zatem pomoc środowiskowa realizowana była przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie zgodnie z postanowieniem art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, przez wykwalifikowaną kadrę socjalną, tj.:

- ❖ 6 pracowników socjalnych,
- ❖ 1 starszego pracownika socjalnego,
- ❖ 10 specjalistów pracy socjalnej.

Pracownicy socjalni mają możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych poprzez: kursy, szkolenia, specjalizacje, studia wyższe licencjackie i magisterskie, studia podyplomowe, które w większości są finansowane lub dofinansowywane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Wykształcenie kadry socjalnej:

- ❖ 8 osób ma ukończone studia wyższe magisterskie (w tym 1 osoba posiada II stopień specjalizacji w zawodzie),
- ❖ 2 osoby mają ukończone studia licencjackie,
- ❖ 7 osób ma ukończoną Szkołę Policealną Pracowników Służb Społecznych oraz I stopień specjalizacji w zawodzie,
- ❖ w tym 2 osoby ukończyły w 2012 r. studia podyplomowe o specjalności Ekonomia Społeczna.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łławie jest samodzielną jednostką organizacyjną, działającą na zasadach jednostki budżetowej i wykonawcą:

- ❖ zadań własnych gminy w zakresie pomocy społecznej kierując się ustaleniami Burmistrza Miasta Łławy,
- ❖ zadań pomocy społecznej zleconych gminie z zakresu administracji rządowej,
- ❖ zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów zleconych gminie z zakresu administracji rządowej,
- ❖ dodatków mieszkaniowych (zadanie własne gminy),
- ❖ zadań z zakresu prowadzenia i organizacji pracy Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie (zadanie własne gminy),
- ❖ zadań z zakresu organizacji i realizacji pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej (zadanie własne gminy).

W okresie sprawozdawczym świadczeniami (łącznie z pracą socjalną) w ramach zadań zleconych i zadań własnych objęto:

❖ z ustawy o pomocy społecznej	2.009 rodzin
(4.893 osoby w tych rodzinach, tj. 15,1% ogółu mieszkańców),
❖ z ustawy o dodatkach mieszkaniowych	579 gospodarstw domowych
(1.730 osób w tych gosp., tj. 5,3% ogółu mieszkań.),
❖ z ustawy o świadczeniach rodzinnych	2.999 rodzin
(11.486 osób w tych rodzinach, tj. 35,5% ogółu mieszkańców),
❖ z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	256 rodzin
(896 osób w tych rodzinach, tj. 2,8% ogółu mieszkańców).

Plan budżetu na realizację zadań jednostki w 2013 r. wynosił **21.016.408 zł**.

Na dzień 31.12.2013 r. wykonano wydatki ogółem – **20.203.001 zł** (co stanowi **96,13%**).

Z tego na realizację świadczeń z ustawy o pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych, dodatków mieszkaniowych, Programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” wydatkowano ogółem **17.452.521 zł** (w tym środki własne gminy i dotacje z budżetu państwa).

Dodatkowo na realizację projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w łącznej kwocie **381.525 zł**. W tym:

- projekt systemowy „Masz Okazję – Pomóż Sobie” – 340.166 zł,
- projekt konkursowy „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej” – 32.862 zł,
- projekt konkursowy „Resortowy Program Dofinansowania Standardów Placówek Wsparcia Dziennego w 2013 r.” – 8.497 zł.

I. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

Zadania własne i zlecone z zakresu pomocy społecznej wykonywane są w formie diagnozy środowiskowej, pomocy finansowej, rzeczowej i usługowej oraz szeroko pojętej pracy socjalnej (ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. - tj. Dz. U. z 2013r. poz. 182 ze zm.). W 2013 r. w porównaniu do roku 2012 zwiększyła się liczba osób i rodzin (2012r.-1.893 rodziny i 4.574 osoby) korzystających z różnych form wsparcia oferowanych przez Ośrodek oraz wysokość środków finansowych przeznaczonych na świadczenia z pomocy społecznej. Powodem tej sytuacji było m. in. to, że **z dniem 1.10.2012 r. uległy weryfikacji kryteria dochodowe oraz kwoty świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. I tak:**

- ❖ kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej – **542,00 zł** (poprzednio 477 zł),
- ❖ kryterium dochodowe dla osoby w rodzinie – **456,00 zł** (poprzednio 351 zł),
- ❖ maksymalna kwota zasiłku stałego – **529,00 zł** (poprzednio 444 zł).

Podstawą prawną było rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz.U.2012.823).

Ogółem w ramach zadań własnych i zleconych objęto pomocą 2.009 rodzin liczących 4.894 osoby, w tym:

- ❖ pomocą materialną, usługową i rzeczową **1.161** rodzin (2.637 osób)
- ❖ **wyłącznie pracą socjalną** **848** rodzin (2.257 osób)

Pracą socjalną objęte są również wszystkie rodziny korzystające ze świadczeń pieniężnych, usług i pomocy rzeczowej. W każdym środowisku praca socjalna wykonywana jest wielokrotnie.

Do dnia 31 grudnia 2013 r. do Ośrodka wpłynęło 4.059 wniosków o udzielenie pomocy społecznej (w różnej formie). Z danych wynika, iż średnio jedna rodzina zwracała się o pomoc trzykrotnie.

W zakresie **zadań zleconych** gminie (**finansowanych z budżetu państwa**) świadczeniami objęto **8 rodzin i 10 osób** w tych rodzinach na kwotę **57.912 zł**. Realizowanym zadaniem były specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone w miejscu ich zamieszkania. Odpłatność za wyżej wymienione usługi od podopiecznych wyniosła **10.989 zł (dochód gminy stanowi 5 % tej kwoty, tj. 549,45 zł)**.

Nowym zadaniem realizowanym w ramach **zadań zleconych** gminie od 2010 r. było przyznawanie i wypłaty wynagrodzenia dla opiekuna ustanowionego przez sąd za sprawowanie opieki ze środków publicznych (w wyjątkowych wypadkach - gdy podopieczny nie ma majątku, a mimo to sprawowanie pieczy nad jego osobą wymaga poświęcenia czasu kosztem pracy zarobkowej lub odpoczynku opiekuna). W 2013 r. wynagrodzenie wypłacono **5 opiekunom** na kwotę **13.542 zł**. Średnia wysokość świadczenia wynosiła 225,70 zł.

W związku ze zmianą ustawy o pomocy społecznej od dnia 1.08.2009 r. przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych oraz opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne stało się zadaniami własnymi gminy o charakterze obowiązkowym, których realizacja pokrywana jest z dotacji z budżetu państwa.

W zakresie **zadań własnych** gminy świadczeniami objęto **1.159 rodzin i 2.635 osób** w tych rodzinach na kwotę **4.942.399 zł, w tym dotacja z budżetu państwa wyniosła 2.439.102 zł, a środki własne gminy wyniosły 2.503.297 zł.**

W ramach tej kwoty przyznano:

- ❖ Zasiłki stałe 228 osobom

Wyplacono zasiłki na kwotę **927.425 zł**, w tym ze środków własnych gminy została wydatkowana kwota 1.912 zł (0,20%), a z dotacji kwota – **925.513 zł** (99,80%). Średnia wysokość zasiłku wynosiła **414,96 zł** (w porównaniu z rokiem 2012 wzrost wysokości zasiłku średnio o 53,43 zł).

Dla porównania w roku 2012 wyplacono zasiłki stałe 225 osobom na łączną kwotę 793.920 zł, w tym ze środków własnych gminy została wydatkowana kwota 2.413 zł (0,30%), a z dotacji – 791.507 zł (99,70%). Natomiast średnia wysokość zasiłku wynosiła 361,53 zł.

- ❖ Opłacono 192 osobom pobierającym zasiłki stałe składki na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie **80.763 zł (budżet państwa)**
- ❖ Za 3 osoby biorące udział w projekcie systemowym pod nazwą „Masz Okazję - Pomóż Sobie” i realizującym kontrakt socjalny opłacono składkę na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie **619 zł (budżet państwa)**

❖ Zasiłki okresowe 573 rodzinom

Na zasiłki okresowe została wydatkowana kwota **809.307 zł**, która w 90,26% została pokryta z dotacji celowej z budżetu państwa, tj. **730.473 zł**, a kwota **78.834 zł** (9,74%) została wydatkowana ze środków własnych gminy. Średnia kwota zasiłku wynosiła **296,88 zł** (w porównaniu z rokiem 2012 wzrost wysokości zasiłku o 46,74 zł).

Dla porównania w roku 2012 wyplacono zasiłki okresowe 493 rodzinom na łączną kwotę 420.735 zł, w tym ze środków własnych gminy została wydatkowana kwota 81.378 zł (19,34%), a z dotacji – 339.323 zł (80,65%). Natomiast średnia wysokość zasiłku okresowego wynosiła 250,14 zł.

- ❖ Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego nie było zdarzenia losowego
- ❖ Zasiłki celowe i w naturze 536 rodzinom (206.538 zł)
(zakup opału, leków i leczenia, odzieży, obuwia, sprzętu gospod. domowego, żywności, pokrycie kosztów drobnych remontów, itp.)
- ❖ Zasiłki aktywizacyjne (wkład własny do projektu POKL) 54 osobom (47.258 zł)
- ❖ Usługi opiekuńcze i specjalistyczne opiekuńcze w zakresie fizjoterapii 108 osobom (757.301 zł)

Odpłatność za usługi od podopiecznych wyniosła **140.585 zł (dochód gminy)**.

- ❖ **Opłacono pobyt w domu pomocy społecznej 31 osobom (546.726 zł)**

Należy zaznaczyć, że wraz ze starzeniem się społeczeństwa oraz brakiem możliwości zapewnienia opieki przez rodzinę będzie wzrastała liczba osób wymagających umieszczenia w domach pomocy społecznej, a tym samym wzrosną koszty gminy w pokrywaniu odpłatności za pobyt tych osób w DPS. Przedstawia to poniższa tabela.

Lata	Liczba osób przebywających w DPS	Odpłatność Gminy Miejskiej Iława (w zł)	Odpłatność rodziny
2006	6	77.454	-
2007	9	108.035	-
2008	11	129.797	-
2009	12	185.876	-
2010	15	231.879	-
2011	22	358.763	22.347 zł
2012	33	439.898	34.730 zł
2013	31	546.726	47.371 zł

Ponadto w wyniku działań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie w 2013 r. uzyskano od rodziny częściowy zwrot wydatków poniesionych przez gminę za pobyt jej członka w DPS w kwocie **58.084 zł** (dotyczy to lat poprzednich). Stanowi to dochód Gminy Miejskiej Iława.

Tylko w 2013r. w domach pomocy społecznej różnego typu zostało umieszczonych **8 mieszkańców naszego miasta**. Natomiast od 1.01.2014 r. do 28.02.2014 r. w domu pomocy społecznej umieszczona już została **1 osoba**.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że wśród oczekujących na miejsce w kolejnych latach jest **5 mieszkańców Iławy**, w tym 2 osoby mają obecnie kompletowane dokumenty i miejsca w DPS na nie czekają. Jedna osoba swoją decyzję o umieszczeniu w DPS odkłada z roku na rok (ma zapewnione usługi opiekuńcze z MOPS, a jej opiekun prawny odkłada swoją decyzję o jej umieszczeniu z przyczyn rodzinnych). Natomiast 2 osoby oczekują na miejsce w DPS w Lubawie dla osób niepełnosprawnych intelektualnie (przewidywany termin przyjęcia do DPS to II kwartał 2014 r.).

Informacyjnie podaję, że **koszt pobytu w Domu Pomocy Społecznej w Iławie wynosi aktualnie 2.970 zł miesięcznie**, z czego mieszkaniac ponosi odpłatność w wysokości **70%** swojego dochodu. Pozostałą część odpłatności pokrywa sporadycznie rodzina, a w głównej mierze gmina.

Na dzień sporządzenia informacji okres oczekiwania na umieszczenie w DPS wynosi do pół roku, ale w nagłych wypadkach osoby mogą być umieszczone w trybie pilnym. Jeżeli brakuje wolnych miejsc w domach pomocy społecznej na terenie Powiatu Iławskiego, to umieszczamy osoby potrzebujące w domach na terenie naszego województwa lub poza nim. Jedynie trudności sprawia umieszczenie w domu pomocy społecznej osoby uzależnionej od alkoholu oraz chorej psychicznie. Wśród mieszkańców naszego miasta i powiatu sporą grupę stanowią osoby z zaburzeniami psychicznymi, upośledzone umysłowo, niepełnosprawne, które są jednak na tyle samodzielne, że przy niewielkim wsparciu i nadzorze odpowiednich służb oraz specjalistów, mogą funkcjonować w mieszkaniach chronionych i nie muszą być umieszczane w domach pomocy społecznej. Jest to niewątpliwie tańsza dla gminy forma pomocy, niż kierowanie tych osób i ponoszenie wysokich kosztów ich pobytu w DPS. **Wychodząc naprzeciw tym potrzebom Gmina Miejska Iława w 2013 r. przekazała ze swoich zasobów w trwały zarząd Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Iławie jeden lokal mieszkalny położony przy ul. Jagiełły 1c/6, w którym od października 2013 r. zamieszkują dwie osoby z zaburzeniami psychicznymi, które ze względu na swoją trudną sytuację życiową, zdrowotną i rodzinną nie są w stanie samodzielnie pokonać trudności i rozwiązać swoich problemów, ale jednocześnie są na tyle samodzielne, że nie wymagają umieszczenia w placówce całodobowej opieki.**

Koszty utrzymania mieszkania chronionego w 2013 r.:

- zakup wyposażenia do mieszkania, wstawienie drzwi, drobne prace malarskie i naprawcze w łącznej kwocie 12.352,47 zł,
- zakup energii, wody ciepłej i zimnej, czynsz pomniejszony o wpłaty podopiecznego w łącznej kwocie 851,63 zł.

Ogółem wydatki – 13.204,10 zł

❖	Opłacono schronienie w domach dla osób bezdomnych	9 osobom
(12.997 zł)
❖	Sprawiono pogrzeb	1 świadczenie
(3.068 zł)

- ❖ **Współfinansowano pobyt dzieci z terenu miasta Iława w pieczy zastępczej (w 2012r. w pieczy zastępczej umieszczono 9 dzieci, a wydatki poniesione przez gminę na ich utrzymanie wyniosły 5.887 zł. Natomiast w 2013r. umieszczono już 15 dzieci)** **24 dzieci
(35.388 zł)**

W związku z wejściem z dniem 1 stycznia 2012 r. w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2013r., poz. 135) **został nałożony na gminy kolejny obowiązek** - wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w tym współfinansowania pobytu dziecka z terenu gminy w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadaptacyjnym. **Zadanie to zostało przekazane do realizacji MOPS w Iławie.**

- ❖ Pomoc w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” 2.097 osobom
w tym:
 - ⇒ dożywiono (nieodpłatnie) 679 osób
w tym:
 - całodzienne wyżywienie w przedszkolu, internacie 182 dzieci
 - obiady w szkole 382 dzieci
 - obiady w DDPS 115 osób
 - ⇒ wypłacono zasiłek celowy (na zakup posiłku lub art. żywnościowych) 689 rodzinom
(1.718 osobom)
 - ⇒ przyznano świadczenie rzeczowe (paczkę żywnościową na Święta Bożego Narodzenia - 535 szt.) 414 rodzinom
(1.177 osobom)
 - ⇒ przyznano pomoc w formie posiłku (dzieciom i uczniom) nie wymagająca przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, na wniosek dyrektora szkoły lub przedszkola, jednak liczba dzieci i uczniów nie może przekroczyć 20% ogólnej liczby dożywianych na terenie gminy dzieci i uczniów w danym miesiącu kalendarzowym. 101 dzieci i uczniów

Pomoc w ramach programu została w **67,70%** sfinansowana z budżetu państwa, tj. **701.734 zł.**

Środki własne wyniosły **334.860 zł (32,30%)**. Łącznie koszt tego programu zamknął się kwotą **1.036.594 zł.**

W tym na doposażenie istniejących punktów wydawania posiłków wydawkowano kwotę **14.046 zł.** (wkład własny gminy), z której zakupiono niezbędny sprzęt do przygotowywania i wydawania posiłków w MOPS.

Ze świadczeń w ramach programu skorzystały dzieci, młodzież i osoby dorosłe (w szczególności w podeszłym wieku, samotne, niepełnosprawne, z rodzin o najniższych dochodach).

Oprócz posiłków finansowanych z w/w programu Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie przygotowywał i wydawał pełne obiady dla podopiecznych, którzy ponosili całkowitą lub częściową odpłatność.

Całkowity koszt świadczonych przez Ośrodek usług obiadowych wyniósł w 2013 roku **525.672 zł**, w tym odpłatność od podopiecznych zamknęła się kwotą **130.926 zł (dochód gminy).**

Realizując zadania pomocy społecznej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łławie świadczy na rzecz mieszkańców różnego rodzaju usługi:

1. Usługi opiekuńcze

Usługami opiekuńczymi i specjalistycznymi opiekuńczymi w zakresie fizjoterapii i rehabilitacji (w tym osób z zaburzeniami psychicznymi) w okresie sprawozdawczym objęte były **164 osoby** (wypracowano 63.893,30 godzin), w tym:

a)	Usługami opiekuńczymi	98 osób
b)	Specjalistycznymi opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi	8 osób
c)	Usługami specjalistycznymi w zakresie fizjoterapii i rehabilitacji, w tym:	58 osób
	• indywidualnymi (zgodnie z decyzjami administracyjnymi)	10 osób
	• grupowymi w sali rehabilitacyjnej w tym:	48 osób
	→ pensjonariusze DDPS	33 osoby
	→ Klub „Amazonki”	15 osób
d)	Usługami opiekuńczymi w dni wolne od pracy	7 osób
e)	Usługami opiekuńczymi w dni powszednie wieczorem.	3 osoby

Usługi opiekuńcze świadczone były przez **25** opiekunek, a specjalistyczne opiekuńcze przez **2** opiekunki specjalistyczne i **1** fizjoterapeutę. Nadzór nad pracą opiekunek sprawował administrator usług opiekuńczych (**1** osoba).

Jednostkowy koszt godziny usługowej od 01.01.2013 r. do 31.12.2013 r. wynosił **16,00 zł.** (zgodnie z zarządzeniem Burmistrza Miasta Łławy z dnia 17.04.2012 r. nr 0050-28/2012). Odpłatność podopiecznych naliczana była od kwoty **12,80 zł.**, tj. **80% pełnej stawki za 1 godzinę** – zgodnie z Uchwałą Nr XXI/250/2004 Rady Miejskiej w Łławy z dnia 16 czerwca 2004 r. W tym miejscu należy zaznaczyć, że odpłatność od poszczególnych osób uzależniona jest od ich dochodu i w 2013 r. kształtowała się na poziomie 24% kosztu jednej godziny usług, tj. 3,07 zł.

Natomiast koszt jednej godziny usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi od 1.01.2013 r. do 31.12.2013 r. wynosił **15,00 zł.** (zgodnie z zarządzeniem Nr 12/2012 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łławy z dnia 11.04.2012r.). Odpłatność podopiecznych kształtowała się na poziomie 21% kosztu jednej godziny, tj. 3,15 zł.

W ciągu miesiąca średnio ze wszystkich form usług opiekuńczych w 2013 r. korzystały **124 osoby** (w tym **71 osób** wyłącznie z usług opiekuńczych). **Porównując dane z poprzednich lat należy zauważyć, że liczba mieszkańców Łławy potrzebujących wsparcia w tej właśnie formie utrzymuje się na podobnym, wysokim poziomie.** Spowodowane jest to starzeniem się naszego społeczeństwa oraz zwiększeniem liczby osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych, samotnych, wymagających środowiskowego wsparcia i brakiem opieki ze strony najbliższej rodziny (migracje i emigracje mieszkańców Łławy; liczba ludności Łławy na dzień 31.12.12 r. wynosiła 33.661 osób, a na dzień 31.12.13 r. – 32.397).

W minionym roku 2013 problem realizacji usług opiekuńczych udało się rozwiązać poprzez zawarcie porozumienia z Powiatowym Urzędem Pracy w Łławy na zatrudnienie osób bezrobotnych na stanowiskach opiekunek domowych w ramach:

- ❖ prac społecznie użytecznych – 5 stanowisk pracy (po 2 godz. dziennie) przez okres od marca do listopada w ramach porozumienia z tym, że pracowało 6 osób, ponieważ 1 osoba w maju 2013 r. podjęła pracę na umowę o pracę, a jej miejsce zajęła kolejna chętna osoba.

2. Usługi transportowe

Dzieci i młodzież niepełnosprawne codziennie dowożone były samochodem dostosowanym do przewozu osób niepełnosprawnych do szkół, przedszkola integracyjnego i innych placówek edukacyjnych. Od I – VI 2013 r. kierowca dowoził – **29** osób, od IX – XII 2013 r. – **26** osób. Łącznie dowożono **29 osób**, a kierowca przejeżdżał średnio ok. **80,67 km** dziennie po terenie miasta.

Ponadto osoby niepełnosprawne były dowożone do placówek służby zdrowia, domów pomocy społecznej oraz na turnusy rehabilitacyjne poza teren Iławy. W 2013 r. takich wyjazdów było 80. Ogółem z wyjazdów korzystało **27 osób**, w tym **11** osób dorosłych oraz **16** dzieci i młodzieży (były dowożone kilka razy w ciągu roku). W stosunku do lat poprzednich usługi transportowe w tym zakresie kształtują się na zbliżonym poziomie.

Samochód do przewozu osób niepełnosprawnych marki Renault Trafic w 2013 r. przejechał 33.300 km i zużył 3.590 litrów oleju napędowego (koszt - 17.853 zł). Natomiast amortyzacja samochodu tj. przeglądy, naprawy, zakup kodowanego klucza, wymiana opon z zimowych na letnie, mycie samochodu - wyniosła 6.719 zł.

3. Usługi obiadowe

Kuchnia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie przygotowuje klientom pomocy społecznej oraz pensjonariuszom dziennego domu pomocy społecznej, w tym dzieciom w czasie organizowanych przez Ośrodek półkolonii i półzimowiska jeden posiłek dziennie w formie pełnego obiadu.

W 2013r. z usług obiadowych skorzystało ogółem 568 osób, a średnia ilość wydawanych dziennie obiadów wyniosła 197. W ciągu całego roku przygotowano 43.265 posiłków. Około **38%** ogólnej liczby posiłków było dowożonych transportem MOPS do miejsca zamieszkania podopiecznego.

Odpłatność za posiłki ustalana jest od wysokości dochodu na osobę w rodzinie (zgodnie z zarządzeniem Nr 0151-38/11 Burmistrza Miasta Iławy z dnia 5 kwietnia 2011 r.) i kształtowała się na poziomie **43%** kosztu jednego obiadu, tj. **3,01 zł**. Jednostkowy koszt produkcji obiadu wynosił **7 zł** (3,00 zł. dzienna stawka żywieniowa + 4,00 zł. opłata eksploatacyjna). Dzieci uczestniczące w półkolonii i półzimowisku organizowanym przez Ośrodek z posiłków korzystały bezpłatnie, a koszt „wsadu do kotła” pokrywał MOPS i dotacja z budżetu państwa.

W miejscowej stołówce posiłki spożywało (i na wynos) 310 osób - pensjonariuszy i podopiecznych MOPS, w tym osób bezdomnych, 7 osób z Warsztatu Terapii Zajęciowej, 4 osoby z Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy, 154 osobom posiłki dowożono do ich miejsca zamieszkania.

Dzieci i młodzież uczestniczące w zajęciach Świetlicy Środowiskowej „Mopsik” oraz Młodzieżowego Klubu Integracji Społecznej, a także uczestnicy półkolonii (dwa turnusy po 2 tygodnie – 88 dzieci) i półzimowiska (jeden turnus 2 tygodnie – 58 dzieci) były objęte również dożywianiem w formie podwieczorków. Podwieczorki zostały sfinansowane ze środków przeznaczonych na dożywianie dzieci **w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2013**. Kuchnia przygotowuje także wypieki i potrawy na różne uroczystości i imprezy organizowane przez MOPS, organizacje pozarządowe i inne instytucje, np. ZHP, Akcja Katolicka, ICK - „Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy”, mityngi AA itp.

Należy zaznaczyć, że w stosunku do poprzednich lat ilość przygotowywanych i wydawanych posiłków utrzymuje się na podobnym wysokim poziomie (2009r. średnio dziennie – **182**, 2010r. – **188**, 2011r. – **220**, 2012r. – **180**). Jednak w 2013r. nastąpił wzrost do **197** średnio dziennie wydawanych posiłków obiadowych, co jest wynikiem realizacji również w 2013 r. programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, który objął również osoby dorosłe (starsze, niepełnosprawne, o niskich dochodach). Z bezpłatnych posiłków w ramach programu skorzystało **115 osób**.

4. Usługi punktu naprawy i wypożyczania sprzętu rehabilitacyjnego

Punkt dysponuje sprzętem pochodzącym z darów otrzymanych z Holenderskiej Fundacji współpracy Gminy Tholen z Miastem Iława i innych podmiotów. Wydawanie sprzętu podopiecznym odbywa się na zasadzie wypożyczania, maksymalnie na okres roku z możliwością przedłużenia terminu. Podstawą wypożyczenia jest wniosek lekarza odpowiedniej specjalności. Wypożyczenie jest odpłatne – 10% ustalonej wartości danego sprzętu przy założeniu, że okres wypożyczenia nie przekroczy jednego roku, a 5% w sytuacji, gdy okres wypożyczenia nie przekroczy pół roku.

Pracownik punktu dokonuje napraw tego sprzętu na miejscu w warsztacie Ośrodka, a także w miejscu zamieszkania klienta (jeśli zachodzi taka potrzeba).

W 2013 r. przeprowadzono prace naprawcze i konserwacyjne sprzętu rehabilitacyjno-ortopedycznego znajdującego się w magazynie MOPS Iława, jak i u użytkowników sprzętu. Napraw dokonano w zakresie renowacji tapicerki, wymiany opon, wulkanizacji dętek, napraw podnożków, ciągów przy kołach, montażu zniszczonych hamulców, spawania ram wózków, dorabiania brakujących części, wymiany zużytych kół. Prace te wykonano przy 26 wózkach inwalidzkich i innym sprzęcie rehabilitacyjnym w ilości 46 sztuk. Pozostałe wózki oraz sprzęt rehabilitacyjno-ortopedyczny będący w magazynie Ośrodka, podlegają bieżącemu czyszczeniu, konserwacjom i naprawom.

W roku 2013 wypożyczono:

- ❖ Wózki inwalidzkie – 28 szt.
- ❖ Kule ortopedyczne – 23 szt. (pary)
- ❖ Balkoniki – 5 szt.
- ❖ Skuter o napędzie elektrycznym – 2 szt.
- ❖ Chodziki – 3 szt.
- ❖ Podnośnik – 1 szt.

Łącznie z usług punktu korzystały **62** osoby.

5. Usługi kąpielowe

Z usług kąpielowych (prysznicze na terenie MOPS), które są bezpłatne, korzystali kilka razy w tygodniu pensjonariusze dziennego domu pomocy społecznej, którzy w warunkach domowych nie posiadają urządzeń kąpielowych, bądź z różnych przyczyn nie mają do nich dostępu.

Z tej formy usług korzystały również osoby bezdomne (mieszkańcy Iławy i osoby przyjezdne), w szczególności w okresie jesienno – zimowym. Z kąpeli korzystało od kilku do kilkunastu bezdomnych w miesiącu, a w okresie zimowym nawet kilkudziesięciu. Niektórzy z nich korzystali z tej formy usług wielokrotnie.

Osobom bezdomnym udostępniane są nieodpłatnie, m.in. środki higieny osobistej, jednorazowe golarki oraz ręczniki, których koszt zakupu pokrywany jest z budżetu Ośrodka (w 2013 r. wyniósł 228 zł).

6. Usługi dla bezdomnych

Według danych Ośrodka na terenie Iławy problemami bezdomności dotkniętych jest **40 osób** (mieszkańców Iławy), z których **3** przebywają w Domu Św. Brata Alberta „Życie” prowadzonego przez Akcję Katolicką i posiadają tam meldunek tymczasowy, a **23** osoby zamieszkują w różnych miejscach w Iławie, jak: ogrody działkowe, las, klatki schodowe i piwnice, okolice szpitala, u znajomych i innych. Natomiast **13** osób bezdomnych przebywa w schroniskach na terenie kraju i za **9** osób w 2013 r. opłaciliśmy koszt ich pobytu w schroniskach **w kwocie 12.997 zł**. Informacyjnie podaję, że **1** osoba bezdomna przebywająca na terenie Iławy nie chce korzystać z pomocy tutejszego Ośrodka.

Bezdomność, to trudne i złożone zjawisko. Osoby bezdomne w naszym mieście, zazwyczaj rekrutują się spośród osób nadużywających alkoholu. **Jeśli wyraża**

zgode, to kierowane są przez MOPS do Domu Św. Brata Alberta „Życie” w Iławie lub schronisk dla bezdomnych w Rucewie i Marwałdzie oraz innych schronisk na terenie kraju. W 2013 r. w okresie jesienno – zimowym **5 osób** skorzystało z tej oferty.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie oferuje osobom bezdomnym różnorodną pomoc. Z pomocy tej korzystają oprócz miejscowych bezdomnych, również bezdomni przyjezdni, którzy zgłaszają się do MOPS szczególnie w okresie jesienno – zimowym. W 2013 r. korzystali oni z niżej wymienionych form pomocy.

Realizowane formy pomocy to: Udostępnienie urządzeń sanitarnych i do kąpiel (prysznic), zapewnienie ciepłych posiłków, zaopatrzenie w odzież, umieszczenie w domach dla bezdomnych, praca socjalna z bezdomnymi, udzielanie porad przez radcę prawnego, udzielanie pomocy finansowej, która przeważnie realizowana jest w formie zakupu artykułów żywnościowych i higieny osobistej w sklepie, pokrycie kosztów pobytu w schronisku dla bezdomnych, zakupienie biletu PKP lub PKS do miejsca ostatniego pobytu lub do schroniska, przyznawanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, zasiłków stałych, zakupu opału, przyznania żywności z Banku Żywności.

W zakresie pomocy osobom bezdomnym Ośrodek ściśle współpracuje z Komendą Powiatową Policji oraz Strażą Miejską w Iławie, którzy własnym transportem dowożą bezdomnych do schronisk w Rucewie, Marwałdzie lub innych schronisk, które dysponują wolnymi miejscami. Zdarzało się, że niektóre osoby bezdomne dowożone były np. do Rucewa kilkakrotnie w ciągu roku.

Należy zauważyć, że brak własnego schroniska lub noclegowni dla osób bezdomnych stanowi problem, szczególnie w okresie zimowym.

Schroniska zlokalizowane poza terenem działania MOPS Iława bronią się przed przyjmowaniem osób, nie są mieszkańcami ich gminy czy powiatu, a także są uciążliwe dla otoczenia.

Wszystkie osoby bezdomne z terenu naszego miasta, które wyrażą na to zgodę, umieszczane są w schroniskach dla osób bezdomnych w Marwałdzie (powiat ostródzki) oraz w Rucewie (powiat iławski), a w razie potrzeby umieszczamy tam również bezdomnych przyjezdnych.

7. Poradnictwo prawne

Zatrudnieni radcy prawni udzielają porad prawnych klientom Ośrodka oraz jego pracownikom.

W 2013 r. **radca prawny** udzielił porad **454** osobom (klientom MOPS). W tym miejscu należy zaznaczyć, że w tej liczbie niektóre osoby powtarzają się, ale zazwyczaj dotyczyło to nowych spraw.

Porady te dotyczyły różnych dziedzin prawa, a w szczególności: kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, które to sprawy przeważały w ogólnej liczbie spraw.

Udzielono porad w zakresie: opieki nad dzieckiem, alimentacji dzieci, jak też uchylania się od obowiązku alimentacyjnego, rozwodów, separacji, zaprzeczeń ojcostwa, kontaktów z dziećmi. Spraw z w/w dziedziny prawa było około **200**, przy czym sporządzano tu też pisma procesowe. Reszta konsultacji dotyczyła spraw z zakresu niepełnosprawności, tj. odwołania od orzeczeń o niepełnosprawności, zarówno dotyczących dorosłych, jak i dzieci. Sporządzano też odwołania od odmownych decyzji rentowych, czy też pisma w toku procesu przed Sądem Okręgowym w Elblągu. Spora część interesantów zwracała się o pomoc ze sprawami mieszkaniowymi. Ostatnio wzrasta też liczba osób oczekujących porad z zakresu prawa spadkowego, w tym w szczególności, odpowiedzialności za długi spadkowe.

Ponadto z uwagi na ciągłe zmiany przepisów o świadczeniach rodzinnych oraz świadczeniach z funduszu alimentacyjnego również i w tej dziedzinie zainteresowanie jest bardzo duże.

8. Dzienny Dom Pomocy Społecznej – to ośrodek wsparcia dziennego dla osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych. W dziennym domu prowadzone są:

- zajęcia kulturalno- rekreacyjne
- zajęcia w ramach terapii zajęciowej i muzykoterapii (Chór „Złoty Wiek”)
- zajęcia w ramach fizjoterapii prowadzone pod okiem fachowca (fizjoterapeuty)
- spotkania integracyjne i okazjonalne.

Z usług Domu w 2013 r. korzystało **62** pensjonariuszy. Wspólne spędzenie czasu, muzykowanie, wykonywanie prac ręcznych (np. robótki na drutach, na szydełku, ze słomy, haftowanie, malowanie na szkle itp.), codzienne ćwiczenia w ramach fizjoterapii, wspólne wyjazdy wpływają na poprawę kondycji psychicznej i fizycznej pensjonariuszy Domu. **Wierzą oni, że samotność, starość, niepełnosprawność, ograniczone środki finansowe czy konflikty rodzinne nie są przeszkodą, aby czynnie spędzać czas i cieszyć się życiem. A takie możliwości daje im Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Iławie. Za kilka lat problem osób starszych może stać się jednym z istotniejszych z zakresu działań w sferze społecznej. W związku z tym wzrośnie zapotrzebowanie na różnego rodzaju usługi świadczone na rzecz osób starszych.** W minionym roku pensjonariusze DDPS w Iławie uczestniczyli i jednocześnie byli współorganizatorami spotkań okazjonalnych, jak: Dzień Seniora, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Kobiet, Spotkanie Opłatkowe, zabawa karnawałowa. Ponadto byli na wycieczkach: w Gdańsku i Krynicy Morskiej, a 14 osób skorzystało z wyjazdu na wczasy integracyjne w Siemianach (domki campingowe zostały udostępnione przez Burmistrza Miasta Iławy oraz prezesa ITBS). Natomiast 28 osób wzięło udział w **XV Powiatowych Igrzyskach Osób Niepełnosprawnych w Iławie**, a 25 pensjonariuszy uczestniczyło w **Przeglądzie Małych Form Artystycznych Osób Niesamodzielnych w Bartoszycach**. Pensjonariuszom został również zorganizowany piknik w Karasiu k. Iławy, wyjazd na grzybobranie. Ponadto byli oni uczestnikami Festynu Integracyjnego Osób Niepełnosprawnych w Olsztynie oraz wysłuchali prelekcji pracownika iławskiego SANEPIDU nt. profilaktyki grypy i nadciśnienia tętniczego oraz przedstawiciela Komendy Powiatowej Policji w Iławie nt. bezpieczeństwa i czujności w swoim miejscu zamieszkania.

Aktualnie istniejące na terenie miasta formy wsparcia dziennego zaspokajają potrzeby mieszkańców, ale ulega to ciągłym zmianom. Chcąc utrzymać podopiecznego w środowisku zamieszkania wskazane jest, aby w jak najszerszym zakresie zorganizować mu niezbędne usługi (np. opiekuńcze, rehabilitacyjne, medyczne, kulturalno – rekreacyjne itp.), gdyż zawsze ta forma pomocy środowiskowej będzie tańsza niż umieszczenie zainteresowanego w całodobowej placówce opiekuńczej.

9. Świetlica Środowiskowa „MOPSIK” – to placówka wsparcia dziennego dla dzieci (uczniów szkoły podstawowej) z rodzin problemowych. Zajęcia odbywają się od poniedziałku do piątku, w godzinach od 10⁰⁰ do 18⁰⁰. W okresie wolnym od nauki w budynku MOPS przy ul. Obr. Westerplatte 5 organizowane są półkolonie i półzimowisko.

Ilość dzieci zakwalifikowanych do Świetlicy w 2013 r.:

- Rok szkolny (I – VI → **41 dzieci** i IX – XII → **42 dzieci**),
- Półzimowisko – **58 dzieci i młodzieży**, w terminie 21.01.13 r. – 1.02.13 r. (wycieczka do Aquaparku w Pluskach),
- Kolonie letnie w Rabce Zdrój od 18.07.13 r. do 25.07.13 r. – **30 dzieci** w wieku od 9 – 15 lat (sfinansowane ze środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Iławie),
- Półkolonie letnie:

I turnus – **38 dzieci i młodzieży**

(od 2.08.2013 r. do 16.08.2013 r.)

Wycieczka do Aquaparku w Sopocie

II turnus – **50 dzieci i młodzieży**

(od 19.08.13 r. do 30.08.13 r.)

Świetlica działa zgodnie z przyjętym programem, który w szczególności uwzględnia:

- ✓ potrzeby edukacyjne dzieci, (np. pomoc w odrabianiu prac domowych i nauce),
- ✓ rozwijanie ich zdolności i zainteresowań,
- ✓ zajęcia kompensacyjno – wyrównawcze z terapeutą i logopedą,
- ✓ zajęcia grupowe i indywidualne z psychologiem,
- ✓ zajęcia komputerowe,
- ✓ wdrażanie nawyków higieny osobistej, dobrego zachowania,
- ✓ współpraca z rodzinami dzieci,
- ✓ dożywianie dzieci w formie podwieczorków (finansowanie - Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych), a w czasie ferii letnich i zimowych także obiadów w MOPS,
- ✓ pomoc w nauce języków obcych – j. angielskiego i j. niemieckiego,
- ✓ zajęcia sportowe,
- ✓ zajęcia muzyczna i taneczne,
- ✓ uczestnictwo w pracach porządkowych w pomieszczeniach świetlicy i na terenie wokół budynku,
- ✓ zajęcia teatralne – organizacja i przygotowanie scenek, kabaretów, Jasełek, itp.

Zajęcia w Świetlicy prowadzone są przez zatrudnionych przez MOPS opiekunów z przygotowaniem pedagogicznym oraz terapeutę i psychologa (wynagrodzenie specjalistów finansowane ze środków Urzędu Miasta w Iławie). Dzięki opiece wyspecjalizowanej kadry, dzieci uczestniczące w zajęciach świetlicy poprawiają wyniki w nauce i otrzymują promocje do następnych klas.

W okresie jesiennym zakupiono uczestnikom zajęć obuwie na zmianę, a w trakcie uroczystego spotkania przed Świętami Bożego Narodzenia dzieci otrzymały paczki ze słodyczami (finansowanie – Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych).

W 2013 r. wyposażenie Świetlicy i MKIS zostało uzupełnione przez zakupienie nowego sprzętu (zestaw do siatkówki plażowej, podwójna mata do realizacji zajęć tanecznych, laptop, Atlas Multigym Plus) oraz niezbędnych elementów do naprawy użytkowanych od kilku lat sprzętów (elementy do stołu bilardowego), które wzbogacają ich ofertę programową. Zakupy zostały sfinansowane ze środków MPIPS w ramach Resortowego Programu Dofinansowania Standardów Placówek Wsparcia Dziennego w 2013 r.

10. Młodzieżowy Klub Integracji Społecznej (MKIS) – dla młodzieży ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Klub prowadzi swoją działalność od poniedziałku do piątku w godzinach od 10⁰⁰ - 18⁰⁰.

Klub rozpoczął swoją działalność w październiku 2007r. w budynku MOPS – u przy ul. Obrońców Westerplatte 5. Działalność Klubu skierowana jest do młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej, która pozostawiona często sama sobie, jest grupą bezpośrednio zagrożoną nadużywaniem alkoholu, środków psychotropowych, a także przestępczością. Zadaniem Klubu jest pomoc w trudnych sytuacjach życiowych uczestników, przeciwdziałanie zjawiskom wyuczonyj bezradności i wykluczenia społecznego młodzieży oraz profilaktyka.

Należy zaznaczyć, że działalność Klubu jest kontynuacją programu prowadzonego przez Świetlicę Środowiskową „Mopsik”.

W 2013r. w zajęciach MKIS wzięło udział **28** młodzieży, z którymi były prowadzone m. in.:

- zajęcia wyrównawcze zgodnie z potrzebami uczestników,
- edukacja multimedialna, zajęcia z użyciem komputera,
- stosowanie różnych form wsparcia i pomocy w trudnych sytuacjach życiowych uczestników,
- zajęcia z elementami dziennikarstwa,
- zajęcia kształtujące i rozwijające zainteresowania (np. zajęcia plastyczne, wokalnie – muzyczne, teatralne, sportowe itp.),
- profilaktyka uzależnień, agresywnych zachowań, przemocy rówieśniczej,
- zajęcia z elementami doradztwa zawodowego,
- wdrażanie programów z zakresu higieny osobistej,
- angażowanie uczestników zajęć do udziału w akcjach charytatywnych organizowanych na terenie miasta oraz motywowanie do pracy wolontariackiej,
- zajęcia indywidualne i grupowe z psychologiem,
- warsztaty bębniarskie przy współpracy z ICK,
- uczestniczenie w pracach porządkowych w Klubie i na terenie budynku oraz wokół niego,
- zajęcia pływackie na basenie (finansowanie – Towarzystwo Przyjaciół Dzieci),
- dożywianie w formie podwieczorków (finansowanie - Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych).

Uczestnikami w MKIS opiekuje się i prowadzi zajęcia opiekun z przygotowaniem pedagogicznym oraz uprawnieniami kuratora sądowego.

A niewątpliwie doposażenie MKIS w specjalistyczny sprzęt w ramach projektu „Resortowy Program Dofinansowania Standardów Placówek Wsparcia Dziennego w 2013 r.”, wzbogaci ofertę Klubu.

11. Punkt Interwencji Kryzysowej dla osób i rodzin będących ofiarami przemocy lub innej sytuacji kryzysowej (mieszkańców miasta Ławy).

W budynku na ul. Obrońców Westerplatte 5 wydzielone są dwa pomieszczenia z 4 miejscami noclegowymi, z możliwością przygotowania sobie posiłku oraz z dostępem do urządzeń higieniczno – sanitarnych. Pobyt w Punkcie jest krótkoterminowy (1-3 noclegi).

Osoby i rodziny trafiające do Punktu mają zapewnioną (oprócz schronienia) pomoc psychologiczną i prawną oraz pomoc ze strony pracownika socjalnego, a także medyczną pielęgniarki ze Stacji Socjalnej Johannitów i Miasta Ławy.

Punkt uruchamiany jest doraźnie.

Informacyjnie podaję, że w 2013 r. nie było konieczności umieszczania w Punkcie osób będących w sytuacji kryzysowej.

12. Klub Integracji Społecznej (KIS) – dla osób wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem.

Klub rozpoczął swoją działalność w styczniu 2007r. W celu zorganizowania pracy Klubu został zatrudniony koordynator.

Do zadań KIS należy:

- reintegracja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (klientów Ośrodka),
- organizowanie robót publicznych i prac społecznie użytecznych,
- prowadzenie poradnictwa prawnego i psychologicznego, doradztwa zawodowego,

- organizowanie działań o charakterze terapeutycznym,
- aktywizowanie osób wykluczonych społecznie,
- tworzenie grup samopomocy,
- współpraca z przedsiębiorcami.

Celem uczestnictwa w zajęciach KIS jest edukacja społeczna, zawodowa i personalna, która ułatwi osiągnięcie samodzielności zawodowej i ekonomicznej uczestników. Klub służy kompleksowym wsparciem swoim uczestnikom. Osobom indywidualnym oraz rodzinom udzielona jest pomoc w odbudowywaniu i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, w powrocie do pełnienia ról społecznych oraz podniesieniu kwalifikacji zawodowych, jako wartości na rynku pracy. KIS działa na rzecz integrowania się osób o podobnych trudnościach i problemach życiowych. Pomaga samoorganizować się ludziom w grupy, podejmować wspólne inicjatywy i przedsięwzięcia w zakresie aktywizacji zawodowej, w tym zmierzające do tworzenia własnych miejsc pracy.

Do udziału w zajęciach Klubu rekrutacji dokonują pracownicy socjalni i z wytypowanymi osobami zawierają kontrakty socjalne.

W 2013r. w ramach działalności Klubu był realizowany po raz szósty **projekt systemowy pn. „Masz Okazję – Pomóż Sobie”** współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Grupa **53** wytypowanych przez pracowników socjalnych klientów MOPS w Iławie, została skierowana do udziału w zajęciach z aktywizacji społecznej i zawodowej zorganizowanych przez firmę szkoleniową wybraną zgodnie z przepisami ustawy - Prawo zamówień publicznych. Rekrutacja uczestników projektu trwała od stycznia do marca 2013 r.

Projekt był realizowany od lipca do grudnia 2013 r., a skierowany był do osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, zarejestrowanych w PUP w Iławie, nieaktywnych zawodowo (z problemami rodzinnymi, zdrowotnymi, o niskiej samoocenie) oraz osób młodych (w wieku od 15 do 24 roku życia) objętych pomocą MOPS w Iławie.

Jego głównym celem było zwiększenie w ciągu jednego roku realizacji projektu aktywności społecznej, zawodowej, edukacyjnej i zdrowotnej u 53 podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie (32 kobiet i 21 mężczyzn) i ich otoczenia poprzez zastosowanie instrumentów aktywnej integracji.

Uczestnicy Projektu skorzystali z:

- ❖ wiedzy psychologa (50 osób rozpoczęło, ukończyło – 49),
- ❖ doradcy zawodowego (50 osób rozpoczęło, ukończyło – 49),
- ❖ kursu języka angielskiego (19 osób rozpoczęło, ukończyło – 18),
- ❖ kursu komputerowego (18 osób rozpoczęło, ukończyło – 18),
- ❖ zajęć „Przygotowanie do życia w rodzinie” (8 osób rozpoczęło, ukończyło – 7),
- ❖ zajęć „Metody zachowań w sytuacjach ryzykownych” (15 osób rozpoczęło, ukończyło – 13),
- ❖ zajęć „Aktywne życie społeczne” (20 osób rozpoczęło, ukończyło – 18),
- ❖ zajęć z zakresu „ABC Biznesu” (10 osób rozpoczęło, ukończyło – 10),
- ❖ zajęć „Nauka życia w rodzinie” (20 osób rozpoczęło, ukończyło – 18),
- ❖ uczestniczyli w pikniku integracyjnym oraz w wycieczce na pola Grunwaldu (14 osób),
- ❖ wizyty studyjnej w spółdzielni socjalnej w „Garncarskiej Wiosce” w Kamionce k. Nidzicy (10 osób),
- ❖ kursu pn. „Własny wizerunek” (17 osób rozpoczęło, ukończyło – 13),
- ❖ bezpłatnej opieki w przedszkolach niepublicznych dla dzieci uczestników projektu (łącznie 14 dzieci),
- ❖ ze staży zawodowych (13 osób rozpoczęło, ukończyło – 12),
- ❖ zajęć rekreacyjno-sportowych „Nordic walking” (10 osób rozpoczęło, ukończyło – 8),

- ❖ 2 osobom sfinansowano naukę w szkole średniej (w systemie zaocznym) od listopada do grudnia,
- ❖ wsparcia **3 asystentów rodziny**, którzy przez okres 6 m-cy współpracowali z 16 trudnymi, problemowymi rodzinami (w trakcie trwania projektu, z różnych przyczyn 2 rodziny zrezygnowały z udziału),
- ❖ **4 rodziny** doświadczone trudnymi sytuacjami życiowymi, z którymi ich członkowie nie umieją i nie wiedzą jak sobie poradzić, wzięło udział w nowatorskiej metodzie pracy socjalnej przeprowadzonej przez Fundację „Nadzieja dla rodzin” z Torunia pod nazwą **Konferencja Grupy Rodzinnej** (od października do grudnia),
- ❖ szkoleń zawodowych jak:
 - ⇒ handlowiec z prawem jazdy kat. B (12 osób rozpoczęło, ukończyło - 11),
 - ⇒ opiekunka osób przewlekle chorych i starszych (9 osób rozpoczęło, ukończyło - 7),
 - ⇒ pokojówka z podstawami języka angielskiego (5 osób rozpoczęło, ukończyło - 5),
 - ⇒ kierowca wózków jezdniowych (3 osoby rozpoczęły, ukończyły - 3),
 - ⇒ profesjonalny sprzedawca (6 osób rozpoczęło, ukończyło - 6).

Ponadto 12 kwietnia 2013 r. uczestnicy zajęć w KIS pomagali w zorganizowaniu cyklicznej imprezy „**Targów Edukacji i Pracy**”, które odbyły się w Hali Widowiskowo-Sportowej w Iławie. Organizatorami byli : Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie, Młodzieżowe Centrum Kariery OHP w Iławie, Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP w Elblągu oraz Punkt Pośrednictwa Pracy w Iławie. Targi odbywały się pod patronem Starosty Iławskiego oraz Burmistrza Miasta Iławy. Spotkanie cieszyło się sporym powodzeniem wśród osób bezrobotnych poszukujących pracy oraz młodzieży ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. W przedsięwzięciu udział wzięły zespoły szkół ponadgimnazjalnych z Iławy, Susza, Kisielic i Nowego Miasta Lubawskiego, firmy szkoleniowe z Iławy, pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy w Iławie oraz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Iławie, przedstawiciele służb mundurowych (Policja, Straż Pożarna), przedstawiciele firm i przedsiębiorstw z terenu Iławy oraz regionu, jak również Agencja Pośrednictwa Pracy za granicą. Targi skierowane były przede wszystkim do młodzieży uczącej się, osób bezrobotnych, poszukujących pracy oraz osób, które w przyszłości planują założenie własnej firmy.

13. Stacja Socjalna Johannitów i miasta Iławy

W grudniu 2007r. na mocy zawartej umowy partnerskiej pomiędzy Miastem Iława a Pruskim Stowarzyszeniem Zakonu Johannitów, Stacja Socjalna wraz z wyposażeniem i samochodem została przekazana Gminie Miejskiej Iława.

Obsługą Stacji zajmuje się dyplomowana pielęgniarka zatrudniona na etacie w MOPS w Iławie. Świadczy ona różnego rodzaju usługi mieszkańcom miasta, a w szczególności podopiecznym Ośrodka.

Przeprowadza bezpłatnie badania poziomu cukru, wykonuje pomiary ciśnienia RR i tętna, oblicza indeks wagi ciała BMI, zmienia opatrunki, wykonuje zlecenia lekarskie (np. iniekcje), ustala wizyty lekarskie u pacjenta, pomaga w załatwieniu konsultacji lekarskich. Odwiedza osoby przewlekle chore w ich domach, wspiera fachową wiedzą opiekunki świadczące usługi opiekuńcze w środowisku. Prowadzi profilaktykę i edukację zdrowotną (w zakresie prawidłowego odżywiania, profilaktyki otyłości i chorób układu krążenia, ustalania diety, pielęgnacji i zapobiegania odleżynom u pacjenta leżącego) oraz udziela instruktarzy medycznych. Stacja wspiera również mieszkańców miasta Iławy w srodki opatrunkowe i do pielęgnacji,

pomoce medyczne i sprzęt rehabilitacyjny. Wypożycza (bezpłatnie) sprzęt rehabilitacyjny, taki jak: łóżka, barierki, wózki inwalidzkie, krzesła toaletowe, kule, podnośniki, balkoniki, laski, baseny, kaczki, materace zmienno – ciśnieniowe, nakładki na sedes, stabilizatory, termofory, inhalatory, barierki do łóżka, podnośniki pneumatyczne itp.

W 2013 r. do Stacji dostarczono cztery transporty z pomocą od Zakonu Johannitów, w których znajdowały się:

- sprzęt rehabilitacyjny, m.in. wózki inwalidzkie (4 szt.), balkoniki (6 szt.), kule łokciowe (11 szt.), materace p/odleżynowe (2 szt.), stabilizatory stawów różne, wózek toaletowy (1 szt.), nakładka na sedes (2 szt.),
- środki opatrunkowe (gaziki, bandaże, plastry, kompresy, wata itp.),
- artykuły do pielęgnacji skóry,
- środki czyszczące,
- rękawice jednorazowe,
- koce, ręczniki, kołdry, poduszki, bielizna pościelowa, odzież, obuwie,
- paczki świąteczne.

W okresie od 1.01.2013 r. do 31.12.2013 r. Stacja obejmowała stałą opieką **105** środowisk, które otrzymywały:

- środki opatrunkowe i do pielęgnacji ciała, (np. mydła, kremy, dezodoranty),
- środki typu podkłady, pampersy, wkładki anatomiczne itp.,
- środki czystości (np. proszki do prania, płyny czyszczące),
- odzież i obuwie,
- bieliznę pościelową, ręczniki, koce, odzież, obuwie,
- sprzęt rehabilitacyjny,
- bieżąca pomoc w zakresie świadczeń medycznych.

Dla dzieci i młodzieży ze Świetlicy Środowiskowej „Mopsik” i MKIS pielęgniarka przeprowadziła pogadanki na temat cukrzycy i wykonywania badań poziomu cukru we krwi. Ponadto wygłosiła prelekcje dla seniorów z DDPS na temat zdrowego stylu życia i zachowań prozdrowotnych (odżywianie, nadciśnienie, cukrzyca, ruch, rekreacja itp.).

Pielęgniarka zabezpiecza również medycznie wyjazdy seniorów z Dziennego Domu Pomocy Społecznej, pomaga przy organizacji pikników integracyjnych, Dni Rodziny, spotkań organizowanych przez pensjonariuszy dziennego domu, dzieci i młodzież ze świetlicy „Mopsik” i MKIS, służy także pomocą podczas organizowanych przez Ośrodek półkolonii i półzimowiska oraz wczasów w Siemianach dla seniorów. Dbą o higienę dzieci i młodzieży w świetlicy i MKIS.

W roku sprawozdawczym pielęgniarka wykonała **926** wizyt domowych i **1.727** badań, z których skorzystało **465** osób na miejscu w Stacji, a **46** rodzin otrzymało paczki świąteczne. Z wypożyczenia sprzętu rehabilitacyjnego skorzystało **509** osób.

Pielęgniarka współpracowała z takimi instytucjami jak: przychodnie, Szpital Powiatowy w Iławie (oddział rehabilitacyjny), Sanepid, lekarze pierwszego kontaktu, pielęgniarki środowiskowe, stowarzyszenia i fundacje.

Przy współpracy ze Stowarzyszeniem Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Powiatu Iławskiego „Promyk”, Sanepidem, Klubem „Amazonki” oraz PCK zorganizowała 5 akcji promocji zdrowia, podczas których przebadane zostały **403** osoby, wykonano **1.540** badań profilaktycznych i udzielono **1.209** porad w zakresie: prawidłowego odżywiania, profilaktyki chorób układu krążenia, zdefiniowania własnych zagrożeń wynikających z nieprawidłowego stylu życia.

14. Realizacja projektów

Od stycznia do grudnia 2013 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie realizował **VI edycję projektu systemowego pn. „Masz Okazję - Pomóż Sobie”**. Projekt współfinansowany był ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na lata 2007 – 2013, Priorytet VII „Promocja integracji społecznej”, Działanie 7.1 „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji” Poddziałanie 7.1.1 „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej”.

Głównym celem projektu był wzrost w trakcie jego realizacji aktywności społecznej, zawodowej, edukacyjnej i zdrowotnej u **53** podopiecznych MOPS w Iławie (32 kobiet i 21 mężczyzn) i ich otoczenia, poprzez zastosowanie instrumentów aktywnej integracji.

Projekt zakładał pomoc klientom Ośrodka w powrocie na rynek pracy i do życia społecznego.

Łączny koszt projektu wyniósł **340.166 zł.**, z czego dotację ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego stanowiła kwota **292.908 zł.**, a wkład własny Gminy Miejskiej Iława wynosił **47.258 zł.** Składały się na tę kwotę zasiłki aktywizacyjne wypłacane klientom MOPS ze środków własnych gminy.

Do udziału w projekcie zakwalifikowanych było **65 uczestników** (uczestnicy plus podmiany), w tym 7 osób w wieku 15-24 l. (5 kobiet i 2 mężczyzn), 53 osoby w wieku 25-49 l. (49 kobiet i 4 mężczyzn), 5 osób w wieku 50+ (5 kobiet). Były to osoby bezrobotne, w tym długotrwale bezrobotne, zarejestrowane w PUP w Iławie, nieaktywne zawodowo (z problemami rodzinnymi, zdrowotnymi, o niskiej samoocenie) oraz osoby młode korzystające z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie. Ze wszystkimi uczestnikami zostały zawarte **kontrakty socjalne**.

Ukończyło zajęcia i szkolenia (w tym zawodowe) w ramach realizowanego projektu oraz uzyskało zaświadczenia lub certyfikaty **59 osób (54 kobiety i 5 mężczyzn)**. Wśród uczestników projektu były 3 osoby niepełnosprawne i 24 osoby długotrwale bezrobotne. W trakcie realizacji projektu i po jego zakończeniu **8 uczestników podjęło zatrudnienie (8 kobiet)**.

W okresie od października do grudnia 2013 r. w świetlicy środowiskowej „Mopsik” i Młodzieżowym Klubie Integracji Społecznej realizowany był projekt konkursowy pn. **„Resortowy Program Dofinansowania Standardów Placówek Wsparcia Dziennego w 2013 r.”** Projekt został dofinansowany ze środków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w Warszawie w kwocie **7.656,89 zł.** Łączny koszt projektu wyniósł **8.496,89 zł.**, z czego wkład własny stanowiła kwota **840,00 zł.**, na którą składały się m.in.: koszty związane z montażem zestawu do siatkówki oraz koszty przesyłki. W celu wzbogacenia oferty programowej świetlicy i MKIS z dotacji zakupiono: zestaw do siatkówki plażowej, Atlas Multigym Plus, podwójną matę do realizowania zajęć tanecznych, elementy do naprawy stołu bilardowego w celu dalszego jego użytkowania.

Natomiast od sierpnia do grudnia 2013 r. realizowany był projekt konkursowy pn. **„Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej w 2013 r.” w ramach Resortowego Programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2013.** Konkurs został ogłoszony przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w Warszawie. Wniosek został oceniony pozytywnie i od sierpnia 2013 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie zostało zatrudnionych **3 asystentów rodziny** na umowę zlecenie, których wynagrodzenia w **82,17%** zostały sfinansowane z dotacji w kwocie **27.003,75 zł.**

Łączny koszt projektu wyniósł **32.864,82 zł.**, a wkład własny gminy stanowiła kwota **5.861,07 zł.**

Asystenci rodziny objęli swoim wsparciem **25 rodzin** z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, prowadzenia gospodarstwa domowego, zagrożonych umieszczeniem ich dzieci w pieczy zastępczej, bądź też takie, których dzieci już przebywają w pieczy zastępczej.

W 2014 r. zostały złożone kolejne wnioski o dofinansowanie w ramach projektu systemowego „Masz Okazję - Pomóż Sobie” do Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego w Olsztynie oraz projektów konkursowych do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w Warszawie.

Zarówno w bieżącym roku, jak i w kolejnych latach mamy nadzieję na ich kontynuację.

15. Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Zmiany do ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nałożyły na gminę obowiązek tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym tworzenia zespołów interdyscyplinarnych. Osoby wchodzące w skład Zespołu to grupa specjalistów z różnych grup zawodowych i środowisk współpracujących ze sobą w celu zapewnienia skutecznego reagowania na problem przemocy w rodzinie.

Ponadto w/w ustawa nałożyła na Ośrodek Pomocy Społecznej obowiązek zapewnienia obsługi organizacyjno – technicznej Zespołu.

Rada Miejska w Iławie w dniu 31 sierpnia 2011 r. podjęła uchwałę nr XI/117/11 w sprawie sposobu i trybu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a także szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Wykonanie Uchwały powierzono Burmistrzowi Miasta Iławy, który w dniu 24 listopada 2011 r. swoim zarządzeniem nr 0151-102/2011 powołał do działania Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie miasta Iława.

W skład Zespołu weszło 26 osób reprezentujących różne instytucje jak: pedagodzy i nauczyciele z iławskich szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych; pracownicy MOPS w Iławie; kurator sądowy; przedstawiciele Policji, służby zdrowia, Straży Miejskiej; Ośrodka PPUiPR, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; Stowarzyszeń i Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.

W okresie od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. na ręce przewodniczącego Zespołu wpłynęły **74 Niebieskie Karty „A”**, w tym:

- 69 przekazanych przez KPP w Iławie w związku z interwencjami w rodzinach,

- 5 sporządzonych przez pracowników socjalnych MOPS w Iławie.

Karty dotyczyły przypadków przemocy wobec współmałżonków, partnerów życiowych, dzieci i innych członków rodziny.

Do dnia 31 grudnia 2013 r. powołano **72 grupy robocze** w celu rozpatrzenia spraw ofiar przemocy w rodzinie. Grupy robocze spotkały się na **206 posiedzeniach**, w tym **72 razy grupy robocze spotykały się po raz drugi i kolejny**, celem kontynuacji prac nad poszczególnymi przypadkami. Na posiedzeniach grup roboczych ustalano plan działania dla poszczególnych członków grup roboczych w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zadania dla osoby/rodziny, w której przemoc występuje. Zespół ściśle współpracował ze specjalistami z Ośrodka Psychoedukacji Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie, którzy udzielają pomocy ofiarom przemocy oraz prowadzą profilaktykę ze sprawcami oraz z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wychowawcami dzieci z rodzin, w których występuje przemoc, występowali do sądu z wnioskami o wgląd w sytuację dziecka w rodzinie z problemem przemocy, nawiązywali kontakty z kuratorem danej osoby, kontaktowali się z oddziałami szpitalnymi i przychodniami w celu ustalenia terminów wizyt i podjęcia leczenia, kierowali dzieci do świetlicy

środowiskowej przy MOPS w Iławie, a ofiary przemocy do radcy prawnego zatrudnionego w Ośrodku. Ponadto diagnozowali sytuacje w poszczególnych rodzinach, wymieniali się informacjami, omawiali możliwości udzielenia rodzinie odpowiedniego wsparcia, opracowywali i realizowali plany pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie. Dokumentowali działania podejmowane wobec osób i rodzin doświadczających przemocy oraz efekty tych działań.

Członkowie grup roboczych kontaktowali się i rozmawiali ze sprawcami przemocy, informując ich o skutkach prawnych wynikających ze stosowania przemocy. Proponowali sprawcy przemocy udział w zajęciach grupy korekcyjno – edukacyjnej dla sprawców przemocy organizowanych przez PCPR w Iławie.

Ofiarom i sprawcom przemocy proponowana była pomoc psychologa i terapeuty zatrudnionych w Ośrodku Psychoedukacji Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie. **Skierowanych zostało 70 osób, w tym – 35 sprawców przemocy i 35 ofiar przemocy domowej.** Problem stanowi fakt, że proponowana pomoc psychologa i terapeuty przyjmowana była niechętnie zarówno przez sprawcę, jak i ofiarę przemocy. Nawet, jeżeli ofiara lub sprawca zgadzali się w czasie posiedzenia grupy na skorzystanie z tej pomocy, to albo w ogóle nie docierali do specjalisty, albo szybko rezygnowali z pomocy. Z informacji uzyskanych z OPPUIPR wynika, że **na terapię zgłosiło się 14 sprawców przemocy.** Natomiast w celu uzyskania wsparcia ze strony psychologa, terapeuty, radcy prawnego i pedagoga (wczesna interwencja) zgłosiło się **25 ofiar przemocy domowej**

Po analizie i diagnozie problemów występujących w rodzinach, w których sporządzono NK, systematycznym monitoringu prowadzonym przez pracowników socjalnych i dzielnicowych w środowiskach, w których występuje przemoc oraz zrealizowaniu planu działania grupy roboczej, **postanowiono w 2013 r. zamknąć 43 Niebieskie Karty.** Podstawą ich zamknięcia było stwierdzenie, że przemoc w danej rodzinie ustała oraz brak jest zasadności podejmowania działań. W pozostałych przypadkach prowadzony jest w dalszym ciągu monitoring środowisk przez pracowników socjalnych i dzielnicowych, ponieważ istnieje podejrzenie, że występuje w nich nadal przemoc.

Działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie z zakresu pomocy społecznej nie ogranicza się tylko do przyznawania świadczeń pieniężnych, w naturze czy usługach. Bardzo ważnym rodzajem pomocy, realizowanym przez zawodową kadre socjalną, jest **praca socjalna** z podopiecznymi. Polega na wsparciu osób i rodzin korzystających z pomocy, w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej oraz pomocy w planowaniu nowych koncepcji życia zawodowego, wzbudzaniu motywacji do działania. Pracownik socjalny może egzekwować większą aktywność w poszukiwaniu pracy, może zobowiązywać do działań ukierunkowujących na poprawę sytuacji klienta.

Praca socjalna jest jedną z form usług świadczonych przez instytucję pomocy społecznej, a jednocześnie przenikającą wszystkie formy świadczeń i wspierającą niektóre z nich, np. zasiłki pieniężne. **Chodzi o to, aby poprzez częste udzielanie świadczeń pieniężnych, nie doprowadzić do uzależnienia klienta od instytucji. Dlatego też obecnie duży nacisk kładzie się na rozwój tej właśnie formy usług socjalnych.**

Dzięki operatywności i chęci niesienia pomocy przez kadre socjalną, wiele osób i rodzin usamodzielniało się (**61** rodzin), podjęło pracę (**57** osób), uzyskało świadczenia alimentacyjne (**90** osób), otrzymało rentę (**47** osób). Osoby i dzieci niepełnosprawne kierowane były na komisję do spraw orzekania o niepełnosprawności (**58** dzieci) i o stopniu niepełnosprawności (**290** osób), kierowano wnioski na komisję do spraw przeciwdziałania alkoholizmowi (**21** wniosków), skierowano do prac społecznie użytecznych (**41** osób), przeprowadzono

106 interwencji w związku z „Niebieską Kartą”, wystąpiono o ograniczenie władzy rodzicielskiej w **3** rodzinach, zaopatrywano w sprzęt ortopedyczny i rehabilitacyjny osoby niepełnosprawne (**33** osoby), zaopatrzone w używany sprzęt gospodarstwa domowego (**46** rodzin), umieszczono w szpitalu (**1** osobę), w schronisku dla osób bezdomnych (**8** osób), wydano decyzje o skierowaniu do Domu Pomocy Społecznej (**13** osobom), zorganizowano pogrzeb (**4** osobom), skompletowano dokumenty w sprawie ubezwłasnowolnienia (**2** osobom), udzielono pomocy w napisaniu wniosku i skompletowaniu dokumentów w celu uzyskania mieszkania (**33** osobom), wydano zaświadczenia o korzystaniu bądź nie korzystaniu z pomocy społecznej (**215** zaświadczeń).

Pracownicy socjalni przeprowadzili wywiady środowiskowe dla potrzeb funduszu alimentacyjnego i świadczeń rodzinnych (**59**) oraz wywiady środowiskowe u biologicznych rodziców w związku z umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej (**31**). Przeprowadzili także wywiady środowiskowe (**171**) i alimentacyjne (**183**) dla innych instytucji, m. in. ZUS, Policji, PCPR, Sądu, innych ośrodków pomocy społecznej – **sporządzono 444 wywiady środowiskowe**. Pracownicy socjalni sporządzili również **282 adnotacje urzędowe** na wniosek sekcji dodatków mieszkaniowych. Kadra socjalna współpracowała z kuratorami sądowymi, pedagogami szkolnymi i wychowawcami, strażą miejską, policją i sądami, Powiatowym Urzędem Pracy, pielęgniarkami środowiskowymi, lekarzami, organizacjami pozarządowymi, Ośrodkiem Psychoedukacji Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie i Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Iławie, Miejskim Zespołem Obsługi Szkół i Przedszkoli, ICK, ICSTiR, a także z Powiatowym Centrum Edukacji w Iławie – Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Kościołami i związkami wyznaniowymi oraz Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Z obserwacji pracowników socjalnych wynika, że niektóre osoby i rodziny długotrwale korzystające ze świadczeń pomocy społecznej uzależniają się od MOPS, stają się roszczeniowe i uważają, że udzielanie świadczeń jest obowiązkiem Państwa. Jest to negatywne zjawisko, które prowadzi do tworzenia takich niebezpiecznych sytuacji, jak: dziedziczenie biedy, szerzenie ubóstwa, wykluczenie społeczne.

Wychodząc naprzeciw tym problemom w 2005 r. ustawodawca nowelizując po raz kolejny ustawę o pomocy społecznej, dał pracownikom socjalnym nowe narzędzie pracy, które ma motywować do usamodzielniania się osoby długotrwale korzystającej z pomocy ośrodka pomocy społecznej. Tym narzędziem jest **kontrakt socjalny**, czyli umowa zawierana pomiędzy ośrodkiem pomocy społecznej a świadczeniobiorcą. W ubiegłym roku takich kontraktów zawarto **67**, w tym 65 w ramach projektu systemowego POKL i 2 kontrakty zawarto z mieszkańcami mieszkania chronionego.

W celu aktywizacji osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w 2013 r. (podobnie jak w roku poprzednim) zostało zawarte porozumienie w sprawie **organizacji prac społecznie użytecznych** pomiędzy Starostą Iławskim a Gminą Miejską Iława. W porozumieniu zaplanowano pracę dla **32** podopiecznych MOPS. Zostali oni zatrudnieni w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie oraz w **12** instytucjach użyteczności publicznej (tj. miejskich szkołach i przedszkolach, ICK, ICSTiR, Miejskiej Bibliotece Publicznej). Okres zatrudnienia obejmował **01.03.2013 r. - 30.11.2013 r.** W trakcie realizacji prac społecznie użytecznych zostały podpisane dwa aneksy do porozumienia i liczba skierowanych podopiecznych wzrosła do **41**, a spowodowane było to rezygnacją **9** osób w trakcie ich wykonywania (**8 z nich podjęło zatrudnienie na umowę o pracę, a 1 osoba zrezygnowała z powodu braku opieki nad trojgiem dzieci**). Program realizacji prac społecznie użytecznych realizowany był w ramach

działalności Klubu Integracji Społecznej. Prace wykonywane były w systemie 10 godzin tygodniowo.

W ubiegłym roku na wypłaty świadczeń pieniężnych osobom wykonującym prace społecznie użyteczne gmina wydatkowała kwotę **35.930,16 zł**, zaś starosta (zgodnie z porozumieniem) zrefundował kwotę **53.895,24 zł**. Łącznie na realizację Programu została wydatkowana kwota **89.825,40 zł**.

Z uwagi na to, że ta forma aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych sprawdza się, w następnych latach przewidujemy jej kontynuację. Z dniem **1.03.2014 r.** rozpoczęła się kolejna edycja tego Programu i do prac społecznie użytecznych zostały skierowane **42 osoby** bezrobotne bez prawa do zasiłku, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej, zarejestrowane w PUP.

Wśród najistotniejszych problemów społecznych, z tytułu którego przydzielona została w 2013 r. pomoc, na czoło wysuwa się długotrwała lub ciężka choroba (**767** rodzin), ubóstwo (**640** rodzin) niepełnosprawność (**610** rodzin), bezrobocie (**563** rodziny) oraz bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (**286** rodzin), w tym w rodzinach niepełnych (**206** rodzin) oraz rodzinach wielodzietnych (**91** rodzin). Ponadto **28** osób miało trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, a w **106** rodzinach powodem trudnej sytuacji życiowej była potrzeba ochrony macierzyństwa. Natomiast przyczyną kryzysu w **49** rodzinach był problem uzależnienia od alkoholu i często związana z nim przemoc w rodzinie (**2** rodziny). Jednakże sytuacja jest bardziej złożona, bowiem na powyższe przyczyny nakładają się zjawiska z kręgu patologii społecznych. Rzadko dana przyczyna jest jedynym powodem przyznania pomocy, a najczęściej przyczyny te nakładają się na siebie.

Osoby niepełnosprawne oraz długotrwale lub ciężko chore z racji swojej niepełnosprawności bądź przewlekłej choroby nie są w stanie samodzielnie przezwyciężyć trudnych sytuacji życiowych i z powodu swojej bezradności narażone są na społeczne wykluczenie. Problemy tych osób wiążą się głównie z ograniczonymi możliwościami w komunikowaniu się z innymi i samoobsługą, wysokimi wydatkami ponoszonymi na zakup leków, usługi medyczne, zabiegi rehabilitacyjne. Dlatego też potrzebują wsparcia instytucji pomocy społecznej nie tylko w formie pieniężnej, a przede wszystkim usługowej.

Skala poszczególnych problemów obrazuje ogrom pracy i zadań jakie stoją przed pomocą społeczną, a także wagę zjawiska jakim jest zagrożenie socjalne i patologia społeczna.

II. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH

Zadania z zakresu świadczeń rodzinnych realizowane są na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1456).

W 2013 r. pomocą w zakresie świadczeń rodzinnych objętych zostało **2.999 rodzin (11.486 osób w tych rodzinach, natomiast 9.482 osoby uprawnione)**, którym przyznano świadczenia na kwotę **9.163.020 zł**.

W tym **958 rodzin** stanowią rodziny pobierające zasiłek rodzinny w z dodatkami, natomiast pozostała część stanowią rodziny pobierające świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny oraz jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka oraz mają opłaconą składkę na ubezpieczenie społeczne.

Zadania te w całości finansowane są z budżetu państwa.

W okresie sprawozdawczym złożone zostały **2.382 wnioski** o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz **220 wniosków** o wypłatę jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka.

Wydanych zostało **106 decyzji odmawiających** przyznania świadczeń rodzinnych. Głównym powodem było przekroczenie kryterium dochodowego.

Aby uzyskać prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie może przekroczyć kwoty 539 zł netto, a w rodzinie z dzieckiem niepełnosprawnym 623 zł netto.

Kwoty zasiłków rodzinnych wynoszą obecnie:

- na dziecko w wieku do 5 lat – 77 zł,
- na dziecko w wieku od 5 do 18 lat – 106 zł,
- na dziecko powyżej 18 roku życia – 115 zł.

Z dniem 1.01.2013 r. nastąpiły istotne zmiany dotyczące świadczeń opiekuńczych. Zostały one podzielone na:

- świadczenie pielęgnacyjne,
- specjalny zasiłek opiekuńczy.

Zgodnie ze zmianami wprowadzonymi w poprzednich latach świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługiwało **do 30.06 2013 r.** w wysokości **520 zł** miesięcznie i mógł ubiegać się o nie, nie tylko rodzic na dziecko, ale również dziecko na rodzica, wnuk na dziadków oraz rodzeństwo, przy czym osoba nad którą sprawowana była opieka, nie mogła pozostawać w związku małżeńskim chyba, że małżonek legitymował się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Ponadto osoba sprawująca opiekę również nie mogła legitymować się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Od dnia 1.07.2013 r. wysokość świadczenia pielęgnacyjnego wynosi **620 zł** miesięcznie. Zasady przyznawania pozostały bez zmian. Ograniczony został jednak krąg osób, nad którymi opieka daje prawo ubiegania się o to świadczenie, do osób których niepełnosprawność powstała do 18 roku życia bądź w trakcie nauki do 25 roku życia. W praktyce uprawnieni do świadczenia są głównie rodzice na niepełnosprawne dzieci.

Specjalny zasiłek opiekuńczy został wprowadzony dla osób, które obecnie pobierają świadczenie pielęgnacyjne na rodziców, dziadków, rodzeństwo. Jego wysokość to **520 zł** miesięcznie, a jego przyznanie uzależnione jest m. in. od:

- kryterium dochodowego, które wynosi 623 zł netto na osobę (pod uwagę brane są dochody osoby sprawującej opiekę i jej rodziny oraz dochody osoby, nad którą sprawowana jest opieka i jej rodziny),
- niezbędna jest rezygnacja z zatrudnienia (zasiłek nie przysługuje zatem osobom pozostającym bez pracy, tylko tym które same z tej pracy zrezygnowały na rzecz sprawowania opieki),
- wydanie decyzji tej sprawie poprzedzone jest przeprowadzeniem wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego, a w przypadku przyznania świadczenia taki wywiad jest powtarzany co 6 miesięcy.

Zaznaczyć należy, że wszystkie osoby, które miały przyznane świadczenie na podstawie przepisów obowiązujących przed 1.01.2013 r., pobierały świadczenie do 30.06.2013 r. na mocy przepisów przejściowych, a od 1.07.2013 r. mogły ubiegać się o świadczenia na podstawie nowych przepisów.

W związku z powyższymi zmianami w 2013 roku znacznie zmniejszyła się ilość osób uprawnionych do „świadczeń opiekuńczych”, a tym samym wydatki związane z ich wypłatą.

Dla porównania od 2010 r., tj. od momentu wprowadzenia istnych zmian w świadczeniach pielęgnacyjnych, wydatki na przełomie czterech ostatnich lat przedstawiają się następująco:

- w 2010 r. świadczenie pielęgnacyjne pobierały **122 osoby** w łącznej **wysokości 746.392 zł**. Z tego tytułu zapłacono składkę na ubezpieczenie społeczne w wysokości **145.555 zł** i składkę na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości **29.437 zł**, co łącznie daje kwotę **921.384 zł**;

- w 2011 r. liczba osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne wzrosła do **245 osób**, a kwota wypłaconych świadczeń do **1.468.360 zł**. Z tego tytułu zapłacono składkę na ubezpieczenie społeczne w wysokości **237.840 zł** i składkę zdrowotną w wysokości **50.400 zł**, co łącznie daje kwotę **1.756.600 zł**;

- w 2012 r. natomiast świadczenie pielęgnacyjne pobierały **362** osoby w łącznej kwocie **2.099.537 zł**. Z tego tytułu zapłacono składkę na ubezpieczenie społeczne w wysokości **375.169 zł** i składkę zdrowotną w wysokości **77.852 zł**, co łącznie daje kwotę **2.552.558 zł**.

Zauważyć należy, że na podstawie obowiązujących wówczas przepisów, z każdym rokiem ilość świadczeń pielęgnacyjnych znacznie wzrastała.

- w 2013 r. (od stycznia do czerwca) świadczenie pielęgnacyjne pobierało **381 osób** w łącznej kwocie **1.256.717 zł**. Z tego tytułu opłacono składkę na ubezpieczenie społeczne w wysokości **281.984 zł** i składkę na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości **48.929 zł**, natomiast w okresie od lipca do grudnia świadczenie pielęgnacyjne pobierało **już tylko 114 osób** na łączną kwotę **239.858 zł**. Z tego tytułu zapłacono składkę na ubezpieczenie społeczne w wysokości **63.545 zł** i składkę na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości **8.594 zł**.

- ponadto w 2013 r. nowe świadczenie – specjalny zasiłek opiekuńczy, z uwagi na „zastrzone” przepisy pobierały tylko **32 osoby** na łączną kwotę **79.682 zł**. Z tego tytułu zapłacono składkę na ubezpieczenie społeczne w wysokości **19.833 zł** oraz składkę na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości **4.633 zł**.

Podobnie jak w 2011 r. i 2012 r., niektóre osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne (matka, ojciec lub opiekun faktyczny dziecka niepełnosprawnego), otrzymały dodatkowe świadczenie w wysokości **100 zł** miesięcznie **w ramach rządowego programu wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne**. Dodatek przysługiwał do 30.06.2013 r. i z tego tytułu wypłacono w okresie od 1.01.2013 r. do 30.06.2013 r. świadczenie **125 osobom na kwotę 77.500 zł**.

Ponadto w okresie od 1.01.2013 r. do 30.06.2013 r. i następnie od 1.07.2013 r. do 31.12.2013 r. w ramach w/w programu przysługiwało dodatkowo 200 zł miesięcznie. Z tego tytułu w 2013 r. wypłacona została kwota **229.600 zł**, **125 świadczeniobiorcom**.

❖ Aby uzyskać prawo do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka (**1.000 zł**), jak również dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka (**1.000 zł**), począwszy od 2012 r. należy przedłożyć zaświadczenie potwierdzające pozostawanie matki dziecka pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.

❖ Dla osób, które ubiegają się o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka **od 1.01.2013 r.** wprowadzone zostało kryterium dochodowe, które w przeliczeniu na osobę nie może przekroczyć **1.922 zł netto**.

Świadczenia rodzinne w latach 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013

LATA		2008	2009	2010	2011	2012	2013
świadczenia rodzinne	kwota wypłaconych świadczeń (w zł)	8.131.901	7.956.550	8.694.683	9.236.817	9.668.450	9.163.020
	kwota opłaconych składek społecznych i zdrowotnych (w zł)	109.435	98.304	217.038	288.240	375.169	403.052

świadczenia rodzinne	ilość rodzin objętych pomocą	2.860	2.972	3.081	3.152	2.954	2999
	ilość osób uprawnionych	9.438	9.675	10.097	10.339	9.443	9.482
	ilość złożonych wniosków na świadczenia rodzinne	4.070	5.139	3.874	2.937	2.748	2.382
	ilość złożonych wniosków na "becikowe"	371	352	358	340	314	220
	ilość decyzji odmawiających	178	198	159	133	123	106

Kwota wypłaconych świadczeń rodzinnych w 2013 r. jest mniejsza w stosunku do roku poprzedniego, z uwagi na znaczne zmniejszenie się liczby osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego i wprowadzeniem nowych przepisów prawa. Ilość rodzin objętych pomocą oraz ilość osób uprawnionych utrzymuje się na podobnym poziomie co w roku poprzednim.

Natomiast ilość wniosków złożonych w 2013 roku była niższa, przede wszystkim ze względu na przekroczone kryterium dochodowe (przy przyjmowaniu wniosków, w przypadku uzyskiwania wysokich dochodów przez rodzinę - dochody przeliczane były na miejscu przez pracowników i to klient decydował, czy chce złożyć wniosek, czy też nie).

Także liczba złożonych wniosków o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka tzw. „becikowe” zmniejszyła się.

Lp.	Wyszczególnienie	2013 rok		
		Liczba świadczeń	Liczba dzieci / świadczeniobiorców - średnia miesięczna	kwota świadczeń w zł
1	2	9		5
1.	Zasiłki rodzinne, z tego na dziecko w wieku:	20.232	1.686	1.991.521
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, z tego z tytułu:	8.727	727	1.153.786
2.1.	urodzenia dziecka	103	103	103.000
2.2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	1.017	81	324.776
2.3	samotnego wychowywania dziecka, z tego wypłacone na podstawie:	1.064	89	186.720
2.4	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, z tego w wieku:	2.456	205	188.300
2.5	rozpoczęcia roku szkolnego	1.410	1.410	141.000
2.6	zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	116	10	10.440
2.7	dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	167	14	8.350
2.8	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	2.390	199	191.200

3.	Zasiłki rodzinne z dodatkami (wiersz 1 + wiersz 2)	28.959	2.413	3.145.307
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	27.052	2.254	4.138.956
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	2.778	232	1.496.575
6.	Dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego	775	65	77.500
7.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	160	13	79.682
8.	Świadczenia opiekuńcze (wiersz 4 + wiersz 5 + wiersz 6 + wiersz 7)	30.741	2.562	5.792.713
9.	Razem (wiersz 3 + wiersz 8)	59.700	4.975	8.938.020
10.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	225	225	225.000
11.	Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	4.694	391	1.590.934
12.	Składki społeczne	2.927	244	365.362
13.	Składki zdrowotne	1.258	105	62.156
14.	OGÓLEM	68.804	5.940	11.181.472

III. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY OSOBOM UPRAWNIONYM DO ALIMENTÓW

Z dniem 01 października 2008 r. weszła w życie ustawa z dnia 07 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 1228 z późn. zm.), która zastąpiła ustawę z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej.

W 2013 r. pomocą w zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego objętych zostało **256 rodzin (896 osób w tych rodzinach)**. Wypłacono świadczenia **363 uprawnionym** na kwotę **1.590.934 zł.**

W okresie tym złożone zostały **344 wnioski** o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego i wydanych zostało **13 decyzji odmawiających** prawa do tego świadczenia.

Informacyjnie podaję, że świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje, jeśli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza **725 zł netto**, a mogą się o nie ubiegać osoby samotne, jak i te pozostające w związkach małżeńskich. Ponadto należy przedłożyć zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o bezskuteczności egzekucji.

LATA		X - XII 2008	2009	2010	2011	2012	2013
fundusz alimentacyjny	kwota wypłaconych świadczeń (w zł)	254.045	1.152.058	1.276.828	1.404.474	1.518.424	1.590.934
	ilość rodzin objętych pomocą	237	255	267	266	262	256
	ilość osób uprawnionych	344	359	340	365	389	363
	ilość złożonych wniosków	270	337	330	337	389	344
	ilość decyzji odmownych	9	8	10	9	13	13

Porównując powyższe dane należy stwierdzić, że z roku na rok kwota wypłacanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest coraz wyższa. Spowodowane jest to podwyższaniem kwot zasądzonych alimentów. Natomiast liczba rodzin oraz osób uprawnionych kształtuje się mniej więcej na tym samym poziomie.

W porównaniu do roku 2012 ilość składanych przez uprawnionych wniosków zmniejszyła się. Natomiast najmniejszą ilość składanych przez uprawnionych wniosków zanotowano w 2008 r., ponieważ związane to było ze zmianami przepisów prawa.

Z kolei liczba dłużników zamieszkujących w mieście Iława w 2013 r. wynosiła **232** osoby, natomiast liczba dłużników zamieszkujących w innej gminie w przypadku, gdy wierzyciel zamieszkiwał w Iławie wynosiła **87** osób.

W 2013 r. wystąpiono z **90** wnioskami o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych do organów właściwych dłużnika.

Ponadto wpłynęło **76** wniosków o podjęcie działań wobec dłużników z organów właściwych wierzyciela.

W 2013 r. były podejmowane następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych:

- przeprowadzono 83 wywiady alimentacyjne (205 wezwań);
- skierowano 68 wniosków do policji o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego, tj. za uporczywe uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego;
- skierowano 65 wniosków do Starostwa Powiatowego w Iławie o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikom;
- zwrócono się z 42 wnioskami do Powiatowego Urzędu Pracy w Iławie o potrzebę aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych.

Ponadto organ właściwy wierzyciela po zakończeniu każdego okresu świadczeniowego ma obowiązek wystawić dłużnikowi alimentacyjnemu decyzję o zwrocie należności. Takich decyzji w 2013 r. zostało wystawionych **364**. W przypadku nie uregulowania przez dłużnika należności w wyznaczonym terminie, uruchamiana jest procedura egzekucyjna, tj. wystawienie upomnienia, a następnie skierowanie tytułu wykonawczego do urzędu skarbowego.

W okresie od 1.01.2013 r. do 31.12.2013 r. zadłużenie dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosło – **1.596.473 zł**, a komornicy sądowi wyegzekwowali od dłużników i przekazali na konto MOPS w Iławie kwotę **275.258 zł**.

Natomiast zadłużenie dłużników alimentacyjnych za okres od 1.10.2008r. do 31.12.2013 r. wynosi ogółem – **7.559.857 zł**, a komornicy sądowi wyegzekwowali kwotę **997.887 zł**.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych w latach 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013

LATA	X - XII 2008	2009	2010	2011	2012	2013
ilość dłużników zamieszkujących miasto Iławę	152	226	265	229	367	232
ilość dłużników (wierzyciel zamieszkuje w Iławie, dłużnik w innej gminie)	57	75	71	103	134	87

ilość otrzymanych wniosków o podjęcie działań wobec dłużnika	64	45	59	108	120	76
ilość wystosowanych wniosków o podjęcie działań wobec dłużnika	57	75	71	103	134	90
ilość przeprowadzonych wywiadów alimentacyjnych	xxx	136	102	78	97	83
kwota zadłużenia dłużników alimentacyjnych – ogółem w zł (narastająco)	237.684	1.262.993	2.597.246	4.111.865	5.963.384	7.559.857
kwota zadłużenia dłużników alimentacyjnych - z podziałem na lata w zł	237.684	1.025.309	1.334.253	1.514.619	1.851.519	1.596.473
kwota wyegzekwowana od dłużników alimentacyjnych - ogółem w zł (narastająco)	16.361	138.917	323.820	495.559	722.629	997.887
kwota wyegzekwowana od dłużników alimentacyjnych - z podziałem na lata w zł	16.361	122.556	184.903	171.739	227.070	275.258

IV. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU DODATKÓW MIESZKANIOWYCH

Pomocą w formie dodatków mieszkaniowych (**zadanie własne gminy**) objęto **579 gospodarstw domowych** (1.730 osób w tych gospodarstwach), którym wypłacono **4.822** dodatki mieszkaniowe na kwotę **745.524 zł**, z tego użytkownikom mieszkań:

- **tworzących mieszkaniowy zasób gminy** na kwotę **422.121 zł**
- pozostałych na kwotę 323.403 zł
- z tego:
 - ✓ spółdzielczych na kwotę 180.569 zł
 - ✓ innych na kwotę 142.833 zł

Procentowy udział kwoty dodatków mieszkaniowych wypłaconych najemcom lokali mieszkalnych tworzących mieszkaniowy zasób gminy w ogólnej kwocie wypłaconych w 2013 r. dodatków wynosił **56,62%**. W tym okresie średnia wysokość dodatku mieszkaniowego była wyższa niż w 2012 r. (148,26 zł) i wynosiła **154,61 zł**. Natomiast w zasobach komunalnych średni dodatek w porównaniu z rokiem 2012 (178,09 zł) był wypłacany również w wyższej wysokości i wynosił **189,38 zł**.

Rok	Liczba gospodarstw domowych objętych pomocą w formie dodatku mieszkaniowego	Średnia wysokość wypłaconych dodatków (w zł)	Średni dodatek wypłacony w zasobach komunalnych (w zł)	Ogólna kwota wypłaconych świadczeń (w zł)
2008	553	121,35	140,72	664.747
2009	529	131,84	155,39	655.414
2010	523	143,18	174,93	715.005
2011	577	149,41	174,08	728.390
2012	573	148,26	178,09	736.553
2013	579	154,61	189,38	745.524

Analizując dane z poprzednich lat należy zauważyć, że następuje nieznaczny wzrost liczby gospodarstw domowych, którym wypłacane są dodatki mieszkaniowe, a także wzrasta średnia wysokość tego świadczenia oraz średnia wysokość dodatku wypłacanego w zasobach komunalnych. Nastąpił również wzrost ogólnej kwoty wypłaconych dodatków mieszkaniowych.

Spowodowane to jest niższymi dochodami osiąganymi przez wnioskodawców lub ich brakiem i większymi kosztami związanymi z utrzymaniem mieszkania.

Do końca 2013 r. przeprowadzono **111 wywiadów środowiskowych** oraz zostały sporządzone przez pracowników socjalnych **282 adnotacje urzędowe** dotyczące korzystania ze świadczeń pomocy społecznej. Miało to na celu przeprowadzenie szczegółowych kontroli w miejscu zamieszkania świadczeniobiorców dodatku mieszkaniowego.

Przeciętny okres korzystania z dodatku, to 6 miesięcy. Pomoc ta wypłacana jest zarówno do rąk wnioskodawców, jak i na konta administratorów budynków.

W 2013 r. do sekcji dodatków mieszkaniowych wpłynęło **849 wniosków** o przyznanie dodatku mieszkaniowego, w odpowiedzi na które wydano **849** decyzji administracyjnych, z czego **795** przyznających i **54** odmawiające przyznania dodatku. Oprócz tego wpłynęło **55** różnych pism ze spółdzielni mieszkaniowych, wspólnot, ITBS oraz wniosków od mieszkańców dot. rezygnacji z dodatku mieszkaniowego. Na każde pismo lub wniosek należało udzielić odpowiedzi lub wydać decyzję administracyjną.

Powodami wydania decyzji odmownych było to, że:

- ❖ należy dodatek był niższy niż 2% najniższej emerytury (10 dec);
- ❖ kwota przeznaczona na pokrycie wydatków mieszkaniowych poniesionych przez gospodarstwo klienta była wyższa od wydatków udokumentowanych (39 dec);
- ❖ nie zostały spełnione ustawowe kryteria przyznania dodatku (5 dec.).

Informacyjnie podaję, że dodatek mieszkaniowy przysługuje wówczas, gdy średni miesięczny **dochód brutto** na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie trzech miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie przekracza:

- ❖ **175%** kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym,
- ❖ **125%** kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie wieloosobowym.

Od 1 marca 2012r. wysokość najniższej emerytury brutto wynosiła 799,18 zł.

Od 1 marca 2013r. wysokość najniższej emerytury brutto wynosiła 831,15 zł.

Od 1 marca 2014 r. wysokość najniższej emerytury brutto wynosi 844,45 zł.

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie oprócz realizacji zadań statutowych Ośrodka wynikających z przepisów prawa, a dotyczących pomocy społecznej biorą czynny udział w działalności Stowarzyszenia Na Rzecz Pomocy Społecznej.

V. STOWARZYSZENIE NA RZECZ POMOCY SPOŁECZNEJ

Stowarzyszenie powstało z inicjatywy pracowników Ośrodka i dnia 4 sierpnia 1992r. zostało wpisane do rejestru stowarzyszeń. Terenem jego działania jest miasto Iława, z siedzibą w MOPS przy ul. Grunwaldzkiej 6A.

Głównym celem Stowarzyszenia jest organizowanie i prowadzenie wszelkiej pomocy społecznej, a w szczególności gromadzenie i podział funduszy oraz pomocy rzeczowej dla osób i rodzin potrzebujących wsparcia z terenu naszego miasta ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych. Stowarzyszenie na swoją działalność pozyskuje środki przede wszystkim od sponsorów, a także otrzymuje dotacje z Urzędu Miasta w Iławie oraz dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Własna, lokalna organizacja daje unikalną szansę zorganizowania środowiska lokalnego. Dzięki stałej współpracy i kontaktom z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, placówkami oświatowymi, przedsiębiorstwami państwowymi i prywatnymi oraz przy aktywnym udziale zawodowej kadry socjalnej udało się zorganizować w 2013 r.:

- W czerwcu w ramach **XV Warmińsko – Mazurskich „Dni Rodziny”** imprezę integracyjno–rekreacyjną w Iławie na placu przy budynku MOPS w Iławie przy ul. Obr. Westerplatte 5. Spotkanie zostało sfinansowane ze środków pozyskanych od iławskich sponsorów oraz zasobów własnych Stowarzyszenia (pomoc rzeczowa i osobowa MOPS). W spotkaniu wzięły udział dzieci i ich rodziny objęte wsparciem MOPS w Iławie. Główną atrakcją spotkania był pokaz możliwości straży pożarnej, zabawa przy muzyce na żywo, liczne konkursy z nagrodami oraz poczęstunek.
- W listopadzie otwartą **imprezę integracyjno – sportową pn. „Bawmy się Razem”** w hali widowiskowo-sportowej w Iławie – koszt ogólny imprezy wyniósł **2.000 zł** (środki finansowe, rzeczowe, osobowe), w tym środki z budżetu miasta **1.540 zł**. Łączna liczba uczestników, którzy wzięli udział w spotkaniu to ok. **600 osób**. Jest to cykliczna impreza integracji osób niepełnosprawnych z osobami w pełni sprawnymi, która odbywa się już **od 11 lat**. Wszyscy uczestnicy mieli zapewniony słodki poczęstunek, a biorące udział w zmaganiach sportowych i zabawach drużyny, otrzymały upominki.
- W dniu 14 czerwca 2013 r. współorganizowanie **„XV Powiatowych Igrzysk Osób Niepełnosprawnych – Iława 2013”**. Jest to cykliczna impreza sportowo-integracyjna dla osób niepełnosprawnych z całego Powiatu Iławskiego. W ubiegłym roku poszczególne dyscypliny sportowe rozgrywane były na: Stadionie Miejskim w Iławie, Pływalni miejskiej, kręgielni.

Poza opisaną działalnością Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie od kilku lat włącza się w realizację unijnego programu **PEAD „Dostarczanie żywności dla najuboższej ludności UE”**. I podobnie było w 2013 roku.

Umowa w ramach realizacji programu na dostarczanie żywności dla najuboższej ludności Unii Europejskiej została zawarta pomiędzy Bankiem

Żywności w Olsztynie reprezentowanym przez Marka Borowskiego – Prezesa Zarządu Banku Żywności w Olsztynie, a Stowarzyszeniem Na Rzecz Pomocy Społecznej w Iławie oraz współpartnerem w kosztach i realizacji programu – Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Iławie.

Dystrybutorem żywności w ramach PEAD 2013 r. było Stowarzyszenie Na Rzecz Pomocy Społecznej w Iławie.

Do pomocy w tej formie zakwalifikowanych zostało przez pracowników socjalnych **750 mieszkańców Iławy**, którym wydano poniżej wymieniony asortyment żywności:

➤ mleko UHT	6.000	l
➤ herbatniki	750	kg
➤ cukier	1.500	kg
➤ makaron świderki	4.125	kg
➤ mąka pszenna	2.250	kg
➤ olej rzepakowy	750	kg
➤ płatki kukurydziane	750	kg
➤ ser topiony	750	kg
➤ ser podpuszczkowy	900	kg
➤ groszek z marchewką	3.000	kg
➤ klopsiki w sosie pomidorowym	1.912,50	kg
➤ koncentrat pomidorowy	720	kg
➤ ryż biały	3.750	kg
➤ kasza gryczana	3.375	kg
➤ dżem truskawkowy i wiśniowy	1.462,50	kg
➤ mielonka wieprzowa	1.500	kg
➤ płatki śniadaniowe	68,40	kg
➤ jogurcik	136,80	kg
➤ banan z kaszą	64,98	kg
➤ mus owocowy	136,80	kg
Razem	33.901,98	kg

W okresie sprawozdawczym sprowadzono żywność o wartości **111.923 zł.**, korzystając z usług transportowych Banku Żywności w Olsztynie (koszt 3.138 zł.). Zgodnie z umową z BŻ została wniesiona opłata za żywność w kwocie 4.500 zł.

Ośrodek we własnym zakresie zajmuje się dystrybucją żywności. Pracownicy socjalni sami wydają żywność dla swoich podopiecznych. Jest to spory wysiłek fizyczny, pomimo pomocy ze strony podopiecznych.

Program ten będzie realizowany także w **2014 r.** Została już zawarta umowa z Bankiem Żywności w Olsztynie na dostarczanie artykułów żywnościowych **dla 750 mieszkańców naszego miasta.**

Zważywszy na wiek budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie przy ul. Grunwaldzkiej 6A w **2014 r. planowany jest dalszy jego remont** (parter i wejście do obiektu oraz wykonanie toalety dla niepełnosprawnych interesantów) oraz przeprowadzenie niezbędnych prac remontowych w pomieszczeniach magazynowych należących do kuchni Ośrodka (zgodnie z zaleceniem Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Iławie). Ponadto teren przy obiekcie na ulicy Obrońców Westerplatte 5 wymaga zagospodarowania (m.in. mini-boisko do gry w koszykówkę, wymiana części ogrodzenia). Także niektóre pomieszczenia w budynku wymagają już odnowienia.

Analizując działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łławie w sferze zabezpieczenia potrzeb mieszkańców w roku 2013 ogółem pomocą w różnej formie objęte zostały 9.973 osoby (szacunkowa liczba), co stanowi ok. 30,8% ogółu mieszkańców naszego miasta.

Należy zauważyć, że na przestrzeni ostatnich kilku lat pomoc społeczna nie tylko w naszym mieście, ale także na terenie całego kraju zmieniła swoje oblicze. Mimo, że potrzebujących jest bardzo wielu, to tendencja rozwoju pomocy społecznej nie idzie w kierunku rozdawnictwa środków finansowych, ale poprzez angażowanie klientów Ośrodka do uczestnictwa w różnego typu projektach realizowanych przez MOPS, zwiększenie ich motywacji do działania i wiary we własne siły, zdobywania nowych umiejętności i kwalifikacji zawodowych.

Dzięki wsparciu Unii Europejskiej od 2008 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łławie korzysta ze środków finansowych – w ramach projektów systemowych i konkursowych – i realizuje zadania nakierowane na wsparcie osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Środki przeznaczone na ten cel z Unii Europejskiej pozwalają nie tylko rozwinąć realizowane dotychczas formy wsparcia, ale również poszerzyć ofertę Ośrodka o dotychczas mało lub wcale niewykorzystywane narzędzia czy formy wsparcia. Aby wdrożyć różnorodne nowatorskie rozwiązania w celu skuteczniejszego wspierania klientów Ośrodka znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, działania MOPS w Łławie nakierowane są również na inwestowanie w kadrę Ośrodka. Podnoszenie przez pracowników kwalifikacji poprzez szkolenia, kursy, studia wyższe, studia podyplomowe, specjalizacje, pozwala im rozwijać się i wzbogacać swój warsztat pracy, a w efekcie lepiej i skuteczniej pomagać. Wiedza i praktyczne doświadczenie przyczyniają się do rozwoju metod pracy socjalnej i stosowania ich w codziennej pracy przez pracowników socjalnych. Pozwalają także poszerzyć katalog form wsparcia oraz umożliwiają lepsze wykorzystanie ogromnych zasobów drzemiących w pomocy społecznej.

Z powrotem
DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Łławie
mgr Irena Kasprzycka

Łława, dnia 13 marca 2014 r.

